ВИСОКА ШКОЛА ЗА УСЛУЖНИ БИЗНИС

Источно Сарајево - Соколац

КЊИГА ПРЕДМЕТА

СМЈЕР: Економија и пословање

Источно Сарајево - Соколац, 2025.година

1. О СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ

У модерном и динамичном тржишном окружењу 21. вијека, када знање све више постаје кључ до успјеха и моћи, а запослени најважнији ресурс, област економије и пословања заузима фундаментално мјесто. Појединци који су компетентни, стручни и спремни за нове пословне изазове, прилагођавање и имају проактиван однос према управљању пословним догађајима, представљају значајан кадровски ресурс за најшири сегмент пословних субјеката. У том смислу у наредном периоду очекује се значајан пораст тражње за запосленима овога профила, чиме се ствара велики простор за личну и професионалну афирмацију.

Студијски програм Економија и пословање прати динамичне промјене у економском окружењу излазећи у сусрет потребама за новим компетенцијама, знањима и вјештинама, који се од економиста захтијевају како од предузећа и привреде, тако и од државних институција. Студијски програм оспособљава студенте за занимања из опште и пословне економије, нудећи им најсавременија теоријска сазнања и практичне вјештине.

Наставни план компатибилан је с програмима истих или сличних усмјерења на високошколским установама у окружењу и Европи, док наставни програми појединих предмета уважавају стручна и научна достигнућа аутора из овог подручја. Програм истовремено прати и све новине у области образовања, као што су стандарди високог образовања, стандарди квалификација као и правце развоја високог образовања како у Републици Српској тако и у Босни и Херцеговини са циљем пружања квалитетног, флексибилног и ефикасног образовног процеса.

2. УТЕМЕЉЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Академски студиј првог циклуса студијског програма Економија и пословање заснован је на:

- Болоњској декралацији,
- Закону о високом образовању Републике Српске,
- Статуту Високе школе за услужни бизнис Источно Сарајево - Соколац.

3. ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Циљеви студијског програма су оспособљавање будућих дипломираних економиста за:

- демонстрацију основних теоријских и практичних знања из научног поља економије,
- успјешно самостално или тимско обављање послова из области економије, пословања и посебно предузетништва,
- могућност анализирања дејства различитих економских фактора који утичу или могу да утичу на рад пословних и других сложених организационих система,
- доношење пословних и других одлука примјеном економске теорије и метода научног одлучивања,
- наставак студија на другом циклусу студија, односно мастер студију.

4. СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студијски програм основних академских студија Економија и пословање траје четири студијске године (8 семестара) и има 240 ECTS бодова. Ријеч је о јединственом и сложеном студијском програму, који је креиран у складу с најновијим достигнућима економске науке, савременом праксом реномираних високошколских установа у окружењу и Европи, као и потребама домаће привреде и друштва.

5. АКАДЕМСКО ЗВАЊЕ КОЈЕ СЕ СТИЧЕ ЗАВРШЕТКОМ СТУДИЈА

Након завршетка студија, студент стиче академско звање дипломирани економиста – смјер предузетничка економија у обиму 240 ЕЦТС бодова.

6. ИСХОДИ УЧЕЊА И МАТРИЦА ИСХОДА УЧЕЊА

Студијски програм Економија и пословање конципиран је тако да студенту пружи могућност стицања општих компетенција које му омогућавају рјешавање комплексних задатака из области економије и управљања. По завршетку студијског програма, студенти ће посједовати компетенције које се односе на способност рјешавања проблема, планирања и организовања, способност самосталног и тимског рада,

способност усмене и писмене комуникације, способност финансијског извјештавања, способност примјене знања у пракси, односно, биће оспособљен да:

1. Покажу основна и специфична знања из области економије примјенљива у рјешавању проблема пословног одлучивања и управљања простим и сложеним организационим системима у привредним и непривредним дјелатностима;
2. Спознају и разумију савремена кретања у пословању и доносе пословне одлуке, развијају и примјењују стратегије;
3. Примјене технике планирања, принципе организације предузећа или институције, дефинишу циљеве и политике предузећа или организације, спроведу методе контроле;
4. Изврше анализу окружења и ресурса предузећа или организације;
5. Покажу вјештину у презентацији, комуникацији, истраживању и детаљној анализи и рјешавању проблема;
6. Користе савремену информациону технологију у пословне сврхе.

Студенти ће посједовати и специфичне, стручне компетенције из домена економије и пословања, односно биће оспособљени да:

A. Започну самостално или у тиму властити бизнис, примјењујући стечена знања, као и способност за тимски рад;
B. Воде активности и нове подухвате у областима: маркетинга, производње, логистике, планирања и контроле пословања;
C. Спознају и разумију комплексност и динамичност управљања односима с купцима, управљања људским ресурсима, послове управљања квалитетом, управљања пројектима, послове финансијског менаџемента, управљања међународним пословним операцијама;
D. Самостално или у тиму обављају: послове планирања, организовања, вођења и контроле пословних процеса, организовања структуре и процеса, послове финансијског извјештавања и мјерења перформанси, организационог развоја, пословног реструктурирања, пословног консалтинга;
E. Владају теоријским и практичним знањима из рачуноводствених послова, осигурања, ревизије и банкарства;
F. Управљају и развијају послове у профитним и непрофитним организацијама, државним, међународним и невладиним организацијама, те самостално вођење властитог бизниса.

	Предмети		ИСХОДИ УЧЕЊА											
			Опште компетенције и способности						Стручне компетенције и способности					
			1	2	3	4	5	6	A	B	C	D	E	F
ПРВА ГОДИНА	Финансијска математика	Основни	x		x	x								x
	Принципи економије	Основни		x			x		x	x			x	
	Енглески језик 1	Општи					x	x				x		
	Социологија	Основни		x		x	x							
	Њемачки језик 1	Општи		x			x					x		
	Пословно право	Комплемен.		x	x				x					x
	Рачуноводство	Основни			x	x	x						x	
	Енглески језик 2	Општи		x			x					x		
	Пракса 1	Стручни	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
	Пословна статистика	Основни			x	x								
	Њемачки језик 2	Општи		x			x					x		
ДРУГА ГОДИНА	Менаџмент малих и средњих предузећа	Уско стручни	x	x	x	x			x	x	x	x		x
	Предузетништво	Уско стручни	x	x	x				x	x				x
	Микроекономија	Основни	x	x	x				x	x				x
	Пословна информатика	Основни					x	x	x	x			x	
	Маркетинг	Основни				x	x		x	x				
	Финансијско пословање	Основни	x	x	x						x		x	
	Осигурање	Стручни	x									x	x	
	Ревизија	Уско стручни			x	x							x	
	Пракса 2	Стручни	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
	Пословне комуникације	Основни					x	x	x	x	x			
	Економика и организација предузећа	Основни	x	x	x	x			x	x	x		x	
ТРЕЋА ГОДИНА	Израда и имплементација бизнис плана	Уско стручни	x		x				x					x
	Персонални менаџмент	Уско стручни			x	x			x		x	x		
	Управљање квалитетом	Стручни			x						x	x		
	Банкарство	Стручни										x	x	x
	Управљање и контрола трошкова	Стручни	x		x				x	x	x			x
	Макроекономија	Основни	x	x								x	x	
	Монетарне и јавне финансије	Стручни	x										x	x
	Web дизајн	Комплемен.					x	x	x	x	x	x		
	Пракса 3	Стручни	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x
	Тржишно пословање	Уско стручни	x	x					x					x
	Финансијска тржишта и институције	Уско стручни	x		x						x	x	x	x
ЧЕТВРТА ГОДИНА	Стратегијски менаџмент	Стручни		x	x	x				x	x			
	Међународна економија	Стручни	x								x	x		x
	Управљање образовањем у друштвеним дјелатностим	Уско стручни		x	x				x		x			x
	Корпоративно управљање	Стручни		x	x						x	x		x
	Квантитативне и квалитативне методе анализе података	Уско стручни			x	x			x	x				
	Пословна и финансијска анализа	Уско стручни	x		x				x	x		x	x	
	Завршни рад и пракса		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

7. НАУЧНА ОБЛАСТ

Студиј економије и пословања припада научној области друштвених наука.

8. УСЛОВИ ЗА УПИС НА СТУДИЈ

Услов за упис првог циклуса студија економије и пословања је завршена четворогодишња средња школа. Класификација и избор кандидата за упис врши се на основу резултата пријемног испита и постигнутог успјеха у средњем образовању. Студент који је започео студиј по акредитованом плану на другом факултету може да се упише на одговарајућу годину студија првог циклуса.

Прелазак студента са другог студијског програма и/или друге високошколске установе на студијски програм Економија и пословање регулисан је Законом о високом образовању, Статутом Школе, Правилником о студирању и Правилником о полагању диференцијалних/разлике испита

9. НАЧИН ИЗВОЂЕЊА СТУДИЈА

Рад студената прати се континуирано током читавог семестра на сљедећи начин:

- редовно присуствовање на настави;
- процјена активног учествовања у настави;
- улазни/излазни колоквијум;
- израда семинарског/практичног рада;
- тематске провјере;
- процјењивање урађених планских задатака према програму предмета, итд.

Кроз ове садржаје студент сакупља бодове који су предвиђени за поједине активности, у складу са наставним програмом за сваки поједини предмет. За показано знање и активност студенти се оцењују према Закону, Статуту и Правилнику о студирању.

На почетку школске године предметни наставник упознаје студенте са правилима: начином и облицима рада, бројем бодова које доносе поједине активности.

Успјех студента на испиту означава се и изражава оцјенама од 10 до 5, према сљедећим критеријумима: 10 – 91 до 100 бодова; 9 – 81 до 90 бодова; 8 – 71 до 80 бодова; 7 – 61 до 70 бодова; 6 – 51 до 60 бодова; 5 – 50 бодова и мање.

10. ПРАКТИЧНИ РАД СТУДЕНАТА (СТУДЕНТСКА ПРАКСА)

У току првог циклуса студија на студијском програму Економија и пословање предвиђено је обављање студентске праксе у првој, другој, трећој и четвртој години студија. Пракса се обавља у одговарајућој стручној установи по избору студента, а под супервизијом одговорног наставника за предмет Пракса и подразумијева рад у оквиру струке.

Студент је обавезан да приложи потврду о обављеној пракси, коју издаје установа у којој је пракса обављена.

11. СЕМИНАРСКИ РАДОВИ И ДИПЛОМСКИ РАД

Семинарски рад

Задаци предвиђени за индивидуални научно-истраживачки рад студента (семинарски и слично) равномјерно ће се распоређивати у току семестра. Број и врста семинарских радова зависиће од програма обавезних и изборних предмета. Укупни обим ових задатака биће усаглашен са оптерећењем предвиђеним на предмету, сагласно ЕЦТС кредитима.

Завршни рад на првом циклусу

На првом циклусу студија у обиму од 240 ЕЦТС бодова студент обавезно ради дипломски рад након положених испита. Одбраном дипломског рада студент стиче звање дипломираног економисте – 240 ЕЦТС бодова.

12. БОДОВНА ВРИЈЕДНОСТ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА (ЕЦТС бодови)

За студиј Економије и пословања студент остварује за сваки семестар 30 ЕЦТС бодова, што значи 60 ЕЦТС бодова за академску годину и укупно 240 ЕЦТС бодова. Број ЕЦТС бодова за сваки предмет наведен је у листи предмета.

ЕЦТС бодови за сваки предмет рачунају се по методи његовог учешћа у цјелокупном оптерећењу дате академске године. Оптерећење се рачуна као број цјелокупних сати предавања, вјежби и других обавеза за предмет у складу са Европским системом преноса бодова и Водичем за коришћење ЕЦТС-а.

13.НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ – 240 ЕЦТС

Ред. бр.	Назив предмета	Семестри и облици наставе																Бр. бод.
		I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII		
		П	В	П	В	П	В	П	В	П	В	П	В	П	В	П	В	
1.	Финансијска математика	3	2															8
2.	Принципи економије	3	2															8
3.	Енглески језик 1	3	3															8
4.	**Изборни предмет 1**	2	2															6
4a 4b	• **Социологија** • **Њемачки језик 1**	**Број бодова – први семестар**																**30**
5.	Пословно право			3	2													8
6.	Рачуноводство			3	2													8
7.	Енглески језик 2			3	3													8
8.	Пракса 1				2													2
9.	**Изборни предмет 2**			2	2													4
9a 9b	• **Пословна статистика** • **Њемачки језик 2**	**Број бодова – други семестар**																**30**
10.	Менаџмент малих и средњих предузећа					3	2											8
11.	Предузетништво					3	2											8
12.	Микроекономија					3	3											8
13.	**Изборни предмет 3**					2	2											6
13a 13b	• **Пословна информатика** • **Маркетинг**	**Број бодова – трећи семестар**																**30**
14.	Финансијско пословање							3	3									8
15.	Осигурање							3	2									8
16.	Ревизија							3	2									8
17.	Пракса 2								2									2
18.	**Изборни предмет 4**							2	2									4
18a 18b	• **Пословне комуникације** • **Економика и организација предузећа**	**Број бодова – четврти семестар**																**30**
19.	Израда и имплементација бизнис плана									3	3							8
20.	Персонални менаџмент									3	2							8
21.	Управљање квалитетом									3	2							8
22.	**Изборни предмет 5**									2	2							6
22a 22b	• **Банкарство** • **Управљање и контрола трошкова**	**Број бодова – пети семестар**																**30**
23.	Макроекономија											3	3					8
24.	Монетарне и јавне финансије											3	2					8
25.	Web дизајн											3	2					8
26.	Пракса 3												2					2
27.	**Изборни предмет 6**											2	2					4
27a 27b	• **Тржишно пословање** • **Финансијска тржишта и институције**	**Број бодова – шести семестар**																**30**
28.	Стратегијски менаџмент													4	4			8
29.	Међународна економија													4	4			8
30.	**Изборни предмет 7**													4	4			8
30a 30b	• **Управљање образовањем у друштвеним дјелатностима** • **Корпоративно управљање**	**Број бодова – седми семестар**																**24**
31.	Квантитативне и квалитативне методе анализе података															4	4	8
32.	Пословна и финансијска анализа															4	4	8
		Број бодова – осми семестар																**16**
33.	**Завршни рад и пракса**																	**20**
	СВЕГА	**20**		**22**		**20**		**22**		**20**		**22**		**24**		**16**		**240**

Пун назив	ФИНАНСИЈСКА МАТЕМАТИКА					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	I	8	3	2	
Шифра предмета	1					
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***					

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета:
Упознавање студената са основним елементима и начелима финансијске математике. Усвајање базних појмова из привредног рачуна, каматног рачуна, примјене сложеног каматног рачуна и кредита. Оспособљавање студената за самостално рјешавање проблема у привредној пракси.

Исход предмета: Студенти су оспособљени да разумију и владају основним појмовима финансијске математике; да самостално моделују једноставније и са разумијевањем проучавају математичке моделе сложенијих појава у области финансијских тржишта

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Врсте инвестиција (улагања).
2	Математичко моделирање.
3	Ризик и добит.
4	Новац као функција времена.
5	Прост каматни рачун.
6	Израчунавање крајње и почетне вриједности улога.
7	Мјеница.
8	*1 парцијални испит*
9	Сложен каматни рачун.
10	Израчунавање крајње вриједности улога.
11	Израчунавање почетне вриједности улога.
12	Рачун улога.
13	Рачун ренте.
14	Амортизација кредита.
15	Поређење различитих капиталисања.
16	Финансијске таблице.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

Недјељно:	***У семестру:***
Кредитни коефицијент	***Укупно оптерећење за предмет:***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
Недјељно оптерећење:	*Активна настава:6 x15=**90 сати** предавања и вјежби,*
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Континуална провјера знања: 12 сати***
	Завршна провјера знања: 5 сати
	Самосталан рад**: учење, консултације **133 сати

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит.*

Литература:

1. Љиљана Цветковић, Финансијска математика, АД Дизајн, Сарајево, 2014.
2. Љиљана Цветковић, Математика са статистиком, ПМФ Институт за математику, Нови Сад, 1996.
3. Љиљана Цветковић, Владимир Костић, Математика – збирка задатака, Сумбол, Нови Сад, 2002.
4. Живорад Петровић, Пословна математика, Универзитет за пословне студије Бања Лука, 2006.
5. Marek Capinski, Tomas Zastawniak, *Mathematics for Finance, An Introduction to Financial Engineering*, Springer Undergraduate Mathematics Series, Springer, 2003.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**/**
Колоквијум-и	**40**	Писмени испит	**50**
Семинарски рад	**/**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	I	8	3	2	
Шифра предмета	2					
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***					

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета:

Сврха овог предмета је да студенти стекну основна знања о историјском развоју економске науке, основне законитости у економији, основне економске категорије и суштину функционисања микроекономских и макроекономских система. Такође, студенти ће стећи основна знања о економским појавама и процесима.

Исход предмета: Након завршеног процеса учења студенти ће бити оспособљени да владају основним економским појмовима, категоријама, суштином микро и макроекономских система, као и основним категоријама и законима савремене робне привреде, законима о тржишном механизму и његовом функционисању, основним дохотцима (профит, најамнина, камата, дивиденда, рента), као и промјенама у производној и тржишној структури савремене робне привреде, те основним макроекономским проблемима.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Увод у економију.
2	Економија и инструменти економске анализе.
3	Привредни систем и граница производних могућности.
4	Новац и банкарство.
5	Основе понуде и тражње.
6	Макроекономски биланси.
7	Тржиште добара и макроекономска равнотежа, платни биланс, девизни курсеви и тржиште добара.
8	*1 парцијални испит*
9	Микроекономија, рационални избор потрошача и теорија корисности, крива тражње.
10	Избор у условима несигурности и асиметричне информације, производња, трошкови производње.
11	Максимизирање профита,непотпуна конкуренција:монопол,ологопол.
12	Тржиште рада, тржиште капитала и привредних ресурса,јавна добра и екстерналије.
13	Макроекономија:привредни циклуси,незапосленост,инфлација и дефицит.
14	Агрегатна понуда и тражња, Тржиште добара и финансијска тржишта.
15	Потрошња, штедња и инвестиције, Финансијска тржишта, Економски раст.
16	Међународна трговина, Конкурентне предности и глобализација.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:/

Недјељно: *Кредитни коефицијент* *к=ЕЦТС/30=**0.27*** ***Недјељно оптерећење:*** *=к x40 сати=**10.67** сати*	***У семестру:*** ***Укупно оптерећење за предмет:*** *ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати*** *Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,* ***Континуална провјера знања: 12 сати*** ***Завршна провјера знања: 5 сати*** ***Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати***

Обавезе студента:*Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит.*

Литература:

1.Давид, Ђ. Дашић, Младен Ивић, Биљана Бјелица, Принципи економије, Висока школа за услужни бизнис Источно Сарајево - Соколац, 2022.

2.Драгиша Величковић, Лидија Барјактаровић, Милорад Филиповић, Економија, Универзитет Сингидунум Београд, 2024.

3.Српко Косорић, Зоран Бабић, Слободан Бабић, Основи економије, Центар за унапређење корпоративног управљања, Бања Лука, 2015.

4.Давид Ђ. Дашић, Илија Ј. Џомбић, Жељко Ковачевић, Увод у економију, Универзиртет за пословни инжињеринг и менаџмент, Бања Лука, 2009.

5.Александра Тешић, Основи економије, Правни факултет за привреду и правосуђе, Нови сад, 2020.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**30**
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	**20**
Семинарски рад	**10**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК 1					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	I	8	3	3	
Шифра предмета	3					
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***					

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета:

Циљ овог предмета је усвајање основа граматике енглеског језика и стручног рјечника, као и развијање вјештина говора, писања, слушања и читања. Један од главних циљева овог предмета је примјена наведених вјештина у одређеним ситуацијама које подразумијевају усмену и писмену пословну комуникацију из области економије.

Исход предмета: По завршетку курса студенти ће бити способни за основно споразумјевање на енглеском језику. Усвојиће основне граматичке структуре и општи вокабулар који се односи на ословљавање, представљање, описивање и споразумјевање у свакодневним ситуацијама и пословима.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Упознавање са предметом.
2	Вођење разговора о стручним темама из одговарајуће области, уз стално богаћење фонда ријечи.
3	Вођење разговора о темама из свакодневног живота.
4	Његовање правилног изговора и интонације.
5	Граматика, коректно писмено изражавање.
6	Писање разгледнице, писма, краћих формулара, анкета и слично.
7	Busines letters in England.
8	*1 парцијални испит*
9	How to write a CV.
10	Meeting and Greeting people.
11	Lessons.
12	Definite and indefinite article.
13	Verb tenses.
14	Modal verbs.
15	Adjectives.
16	Adverbs.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава:6 x15=**90 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **133 сати

Обавезе студента:

Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит

Литература:

1. Ивана Ђурић Мојсиловић , Енглески језик 1, скрипта, Соколац , 2014,
2. Puchta, H., Stranks, J., English in mind, Second edition, Cambridge University Press, 2010.
3. Robert O Neill, Gaynor Ramsey,Classic English.
4. Татјана Ђуровић, Надежда Силашки, English practice in economics and business, Економски факултет Београд, 2020.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**30**
Колоквијум-и	**40**	Писмени испит	**20**
Семинарски рад	**/**	**.....**	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	**СОЦИОЛОГИЈА**				
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**	
	Изборни	I	6	3	2
Шифра предмета	4а.				
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***				

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: *нема*

Циљеви изучавања предмета:
Упознавање студената са основним сазнањима о савременом друштвеном и културном окружењу у којем се одвијају друштвено-економске активности. Оспособљавање студената за примјену кључних социолошких појмова и теорија које објашњавају друштвена понашања индивидуалних и групних актера на националном, регионалном и глобалном нивоу. Са социолошког аспекта приступа се економским промјенама, економским односима и економском расту који се налазе у основи друштвеног развоја и напретка. Овај предмет помаже студентима у препознавању појава и сналажењу у својој средини, те ужем и ширем окружењу.

Исход предмета: Након завршеног процеса учења студент ће посједовати фундаментална друштвено-хуманистичка знања о савременом друштву и имати основна знања за примјену социометријских и анкетних истраживања јавног мњења методом упитника – интервјуа.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Предмет социологије.
2	Метод социологије.
3	Конституисање социологије.
4	Развој социологије.
5	Друштво.
6	Природа.
7	Човјек.
8	*1 парцијални испит*
9	Друштво.
10	Друштво и његов састав.
11	Друштвена структура.
12	Друштвена организација.
13	Друштвене промјене.
14	Друштвени развој.
15	Савремена цивилизација.
16	Савремена цивилизација и наше друштво.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита х 30 сати/кредиту=**180 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.2***	*Активна настава: 4 х15=**60 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к х40 сати=**8** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **103 сати

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит.*

Литература:

1. Срђан Милашиновић, Зоран Јевтовић, Социологија и социјална патологија, Криминалистичко – полицијски универзитет, Београд, 2019.
2. Спасоје Бјелица, Социологија, Arka press, Сарајево, 2012.
3. Трипковић Милан, Маринковић Душан, Увод у Социологију, Факултет за услужни бизнис, Нови Сад, 2004.
4. Миодраг Р. Ђорђевић, Социологија, Научна књига, Београд, 1996.
5. Данило Ж. Марковић, Социологија, Завод за издавање уџбеника, 1988.
6. Асен Виденов, Социологија бизниса, Виша пословна школа, Београд, 2002.
7. Радомир Лукић, Социологија, Научна књига, Београд, 1980.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**30**
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	**20**
Семинарски рад	**10**	**.....**	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ЊЕМАЧКИ ЈЕЗИК 1				
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕЦТС	Фонд часова (П+А+Л)	
	Изборни	I	6	2	2
Шифра предмета	4б				
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***				

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета:

Циљ овог предмета је усвајање основа граматике њемачког језика и стручног рјечника, као и развијање вјештина говора, писања, слушања и читања. Један од главних циљева овог предмета је примјена наведених вјештина у одређеним ситуацијама које подразумијевају усмену и писмену пословну комуникацију из области економије.

Исход предмета: По завршетку курса студенти ће бити способни за основно споразумјевање на њемачком језику. Усвојиће основне граматичке структуре и општи вокабулар који се односи на ословљавање, представљање, описивање и споразумјевање у свакодневним ситуацијама и пословима.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Вођење разговора.
2	Вођење разговора о стручним темама.
3	Вођење разговора о стручним темама из одговарајуће области.
4	Вођење разговора о стручним темама уз стално богаћење фонда ријечи.
5	Богаћење фонда ријечи, нарочито стручне терминологије.
6	Вођење разговора о темама из свакодневног живота.
7	Његовање правилног изговора и интонације.
8	*1 парцијални испит*
9	Граматика, коректно писмено изражавање.
10	Писање разгледнице, писама, краћих формулара, анкета, и сл.
11	Grammatik.
12	Der imperativ.
13	Verben.
14	Die negation.
15	Nomen.
16	Komunikation.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:/

Недјељно:	***У семестру:***
Кредитни коефицијент	***Укупно оптерећење за предмет:***
*к=ЕЦТС/30=**0.2***	*ЕЦТС кредита х 30 сати/кредиту=**180 сати***
Недјељно оптерећење:	*Активна настава: 4 х15=**60 сати** предавања и вјежби,*
*=к х40 сати=**8** сати*	***Континуална провјера знања: 12 сати***
	Завршна провјера знања: 5 сати
	Самосталан рад**: учење, консултације **103 сати

Обавезе студента:

Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит.

Литература:

1.Рудолф и Урсула Хоберг, Мали Дуден, Граматика немачког језика, Утилиа, Београд, 1999.

2.Зденка Крстић, Немачки за економисте, СА, 1998.

3.Поткоњак и Радовић, Немачки пословни језик, ВЕШ, 1978.

4.Udo Tellmann, Wirschaftsdeutsch, Institut fuer internationale Komunikation, Forum Wirschaftsdeutsch fuer den DaF Unterricht, Duesseldorf, 2005.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**30**
Колоквијум-и	**40**	Писмени испит	**20**
Семинарски рад		**.....**	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ПОСЛОВНО ПРАВО					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	II	8	3	2	

Шифра предмета	5
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета:

Циљ изучавања Пословног права јесте да студенти економије савладају основне принципе и начела функционисања правног система код нас. Поред наведеног, изучавањем овог предмета студенти стичу неопходно знање из области права којим се регулише настанак, пословање и рад привредних друштава. Ту се прије свега мисли на статусни дио функционисања привредних друштава (оснивање, органи друштва, статусне промјене итд.), али и на уговоре робног промета који су заступљени у свакодневној пословној пракси. Поред тога, предмет омогућава студентима да науче основе берзанског пословања, појам и функцију хартија од вриједности, начин рјешавања спорова између привредних друштава путем арбитраже, те правне аспекте обављања банкарских послова.

Исход предмета: Студент ће бити оспособљен да идентификује поједине облике привредних друштава; да анализира привредна друштва од њиховог оснивања (регистрације) до престанка постојања (модалитети), као и уговоре пословног права; да разликује и категоризује поједине облике привредних субјеката, односно модалитете уговора у оквиру пословног права.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Увод у право.
2	Основе стварног права.
3	Статусно пословно право.
4	Системи права.
5	Уговори робног промета.
6	Банкарски послови.
7	Хартије од вриједности.
8	*I парцијални испит*
9	Увод у међународно право.
10	Систем права и извори права Европске Уније.
11	Међународни трговински уговори.
12	Увод у привредно право.
13	Основе облигационог права.
14	Правни оквири међународних плаћања.
15	Основе права међународног робног промета.
16	Рјешавање међународних трговинских спорова.
17	*II парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

Недјељно: *Кредитни коефицијент* *к=ЕЦТС/30=**0.27*** ***Недјељно оптерећење:*** *=к x40 сати=**10.67** сати*	***У семестру:*** ***Укупно оптерећење за предмет:*** *ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати*** *Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,* ***Континуална провјера знања: 12 сати*** ***Завршна провјера знања: 5 сати*** ***Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати***

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит*

Литература:

1. Дабић, Љ., Спировић Јовановић Л., Пословно право, Економски факултет Београд, 2020.
2. Милосављевић, М., Пословно право, скрипта, Нови Сад, 2010.
3. Костадиновић, С., Рачић М., Љубојевић Г., Пословно право, ГРАФО-ЖИГ доо Београд, 2002.
4. Костадиновић, С., Рачић, М., Љубојевић, Г., Пословно право, СГР- Жиг, Београд, 2002.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**30**
Колквијум-и	**30**	Писмени испит	**20**
Семинарски рад	**10**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	РАЧУНОВОДСТВО				
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТS**	**Фонд часова (П+А+Л)**	
	Обавезан	II	8	3	2
Шифра предмета	6				
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***				

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета:

Савладавање основа рачуноводства, а посебно разумијевање: глобалне процедуре у књиговодству, књиговодствених инструмената, појма и суштине књиговодства и рачуноводства, разлике између финансијског и управљачког рачуноводства, система двојног књиговодства, обрачунског основа рачуноводства, врста рачуна, правила књижења, принципа уредног књиговодства, рачуноводствених начела, основних рачуноводствених категорија, правила вредновања елемената финансијских извјештаја, пописа, предзакључних и закључних књижења, израде пробног биланса и закључног листа, садржаја основних елемената финансијских извјештаја и друго.

Исход предмета: Након положеног испита студенти ће посједовати знања и вјештине за разумијевање глобалне процедуре у књиговодству и књиговодствених инструмената; разумијеваће разлике између књиговодства и рачуноводства, система двојног књиговодства и обрачунског основа рачуноводства, врста рачуна и правила књижења, принципа уредног књиговодства и основних рачуноводствених начела, правила вредновања, основних принципа пописа, закључних књижења и израде закључног листа као основе за припрему основних финансијских извјештаја.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:	
1	Увод у рачуноводство.
2	Основе књиговодства.
3	Сопствени капитал.
4	Обавезе.
5	Стална имовина.
6	Обртна имовина.
7	Расходи.
8	*I парцијални испит*
9	Приходи.
10	Методи обрачуна резултата.
11	Роба.
12	Предзакључна књижења.
13	Рачуноводствена начела.
14	Закључна књижења.
15	Анализа финансијских извјештаја.
16	Анализа рацио бројева.
17	*II парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

Недјељно:	***У семестру:***
Кредитни коефицијент	***Укупно оптерећење за предмет:***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
Недјељно оптерећење:	*Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,*
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Континуална провјера знања: 12 сати***
	Завршна провјера знања: 5 сати
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит*

Литература:

1.Драган Вукасовић, Јелица Еремић – Ђођић, Дарко Мартинов, Рачуноводство, Висока школа за услужни бизнис, Источно Сарајево – Соколац, 2025.

2.Милош Павловић, Јана Цвијић Родић, Владимир Грдинић, Рачуноводство, Београдска академија пословних и уметничких струковних студија, Београд, 2023.

3.Радојко Лукић, Рачуноводство трговинских предузећа, Економски факултет Београд, 2020.

4.Драган Вукасовић, Слободан П. Пешевић, Основе рачуноводства, Независни универзитет Бања Лука, 2014.

5.Вукасовић Драган, Менаџерско рачуноводство, Минерва, Суботица, 2008.

6.Стеван Беслаћ, Основе рачуноводства, ППГП "Комесграфика " д.о.о. Бања Лука, 2007.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**30**
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	**20**
Семинарски рад	**10**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК 2					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	II	8	3	3	
Шифра предмета	7					
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***					

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета:

Циљ овог предмета је оспособљавање студента да користи знања и вјештине релевантне за студијски програм и да их примјени у одређеним ситуацијама које подразумијевају усмену и писмену пословну комуникацију, анализирање извјештаја и превод стручних текстова, при чему се посебан акценат ставља на усвајање опште лексике из области економије и појединих грана економије. Истовремено се понављају и утврђују граматичке структуре усвојене током ранијег учења, а циљ је развити код студената осјећај за продуктивни индивидуални и колективни рад у настави страног језика и ослободити их инхибиције при његовој употреби.

Исход предмета: Студенти се оспособљавају за писмену и усмену пословну комуникацију и кореспонденцију са клијентима (упознавање, телефонирање, остављање порука, писање различитих облика пословних писама), организацију пословних састанака и управљање пословним догађајима (заказивање и организација састанака, резервисање хотелске собе, наручивање и примање наруџби, прихватање и одбијање позива, дочек клијената и страних гостију, савремени пословни трендови, сналажење и активности током пословног пута итд.).

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Наставља се овладавање језичким вјештинама.
2	Вођење разговора о стручним темама из одговарајуће области, уз стално богаћење фонда ријечи.
3	Вођење разговора о темама из свакодневног живота.
4	Његовање правилног изговора и интонације.
5	Граматика, коректно писмено изражавање.
6	Писање разгледнице, писма, краћих формулара, анкета и слично.
7	Busines letters in England.
8	*1 парцијални испит*
9	How to write a CV.
10	Meeting and Greeting people.
11	Lessons.
12	Definite and indefinite article.
13	Verb tenses.
14	Modal verbs.
15	Adjectives.
16	Adverbs.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава:6 x15=**90 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **133 сати

Обавезе студента:

Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит

Литература:

1.Ивана Ђурић Мојсиловић , Енглески језик 2 , скрипта , Соколац , 2014,

2.Richards, C. J., Interchange, Third edition, Cambridge University Press, 2005.

3.Robert O Neill, Gaynor Ramsey,Classic English.

4.Татјана Ђуровић, Надежда Силашки, English practice in economics and business, Економски факултет Београд, 2020.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**30**
Колоквијум-и	**40**	Писмени испит	**20**
Семинарски рад		**.....**	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ПРАКСА 1				
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕЦТС	Фонд часова (П+А+Л)	
	Обавезан	II	2	2	
Шифра предмета	8				
Школска година од које се програм реализује	*2010/2011*				

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: *н*ема

Циљеви изучавања предмета:
Циљ изучавања предмета *Пракса I* јесте упознати студента са практичним примјенама стечених теоријских знања током студирања на првој години студија, те омогућити да се студенти, уз менторску подршку, упознају са начином пословања са правним и физичким лицима, дигиталним концептом рада, основама пословне комуникације и улози рачуноводства.

Исход предмета: У оквиру предмета Пракса I студенти стичу практична знања из области које се теоријски изучавају на првој години студија, односно, практично су оспособљени да владају основним економским појмовима, категоријама, суштином микро и макроекономских система, рачуна националног дохотка и производа, потрошња и инвестиције, пословно комуницирање у продаји и на шалтерским услугама, улога рачуноводства у савременом пословању итд.

Име и презиме наставника и сарадника:*У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Основни економски појмови и категорије
2	Основе микро и макроекономских система
3	Рачуни националног дохотка и производа
4	Потрошња и инвестиције
5	Пословно комуницирање у продаји и на шалтерским услугама
6	Улога рачуноводства у савременом пословању
7	Програми, планови и буџети као плански документи, дефинисање и садржај функције организовања
8	Принципи и организација рада, анализа и синтеза послова, организациона структура предузећа

Оптерећење студента по предмету:/

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**60 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.07***	*Активна настава: 2x15=**30 сати** вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 6 сати***
*=к x40 сати=**2,8** сати*	***Завршна провјера знања: 2 сата***
	Самосталан рад**: учење, консултације **22 сата

Обавезе студента:
Редовно похађање вјежби, семионарски и испит

Литература:

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поени	Завршни испит	Поени
Активности у току предавања	**50**	Усмени испит	**25**
Колоквијум-и		Посмени испит	
Семинарски рад	**25**	.....	
СВЕГА	**75**		**25**

Пун назив	**ПОСЛОВНА СТАТИСТИКА**					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Изборни	II	4	2	2	

Шифра предмета	9а
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета:
Циљ предмета је оспособити студенте да користе статистичке методе у области пословне економије, полазећи од емпиријских података из подручја пословања. Нагласак је на примјенама на конкретним примјерима и употреби програмске подршке.

Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да прикупљају, групишу и приказују статистичке податке о посматраним појавама; да врше избор и примјену одговарајућих статистичких метода и модела за добијање одређених квантитативних показатеља; да дају објашњења добијених показатеља и изводе закључке о посматраним појавама.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Дескриптивна статистика.
2	Прикупљање података.
3	Представљање података.
4	Обрада података.
5	Популација.
6	Узорак.
7	Популација и узорак.
8	*1 парцијални испит*
9	Мјере централне тенденције.
10	Мјере одступања.
11	Мјере позиције.
12	Елементи теорије вјероватноће.
13	Случајне промјењиве, Расподјеле,Инференцијална статистика.
14	Закључивање од узорака ка популацији.
15	Интервали повјерења, Тестирање хипотеза, Корелација и регресија.
16	Временске серије, Индекси, Компјутерска подршка.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**180 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.2***	*Активна настава: 4 x15=**60 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**8** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **103 сати

Обавезе студента:*Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит.*

Литература:

1. Љиљана Цветковић, Пословна статистика, ФУТУРА публикације, Нови Сад, 2006.
2. Љиљана Цветковић, Математика са статистиком, ПМФ Институт за математику, Нови Сад, 1996.
3. Љиљана Цветковић, Загорка Лозанов-Црвенковић, Вероватноћа и статистика – збирка задатака, ФУТУРА публикације, Нови Сад, 2002.
4. Michael III Sullivan, „Statistics: Informed Decisions Using Data 2ed“, Prentice Hall, 2007,
5. Alan Agresti, Christine Franklin, „Statistics: The Art and Science of Learning From Data“, Prentice Hall, 2007.
6. David, F., Groebner, Patrick, W., Shannon, Phillip, C., Fry, Business Statistics (9th Edition) Pearson, 2013.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предисшитне активности	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**30**
Колоквијум-и	**40**	Писмени испит	**20**
Семинарски рад		.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ЊЕМАЧКИ ЈЕЗИК 2					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Изборни	II	4	2	2	
Шифра предмета	9б					
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***					

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: *нема*

Циљеви изучавања предмета:

Циљ овог предмета је оспособљавање студента да користи знања и вјештине релевантне за студијски програм и да их примјени у одређеним ситуацијама које подразумијевају усмену и писмену пословну комуникацију, анализирање извјештаја и превод стручних текстова, при чему се посебан акценат ставља на усвајање опште лексике из области економије и појединих грана економије. Истовремено се понављају и утврђују граматичке структуре усвојене током ранијег учења, а циљ је развити код студената осјећај за продуктивни индивидуални и колективни рад у настави страног језика и ослободити их инхибиције при његовој употреби.

Исход предмета: Студенти се оспособљавају за писмену и усмену пословну комуникацију и кореспонденцију са клијентима (упознавање, телефонирање, остављање порука, писање различитих облика пословних писама), организацију пословних састанака и управљање пословним догађајима (заказивање и организација састанака, резервисање хотелске собе, наручивање и примање наруџби, прихватање и одбијање позива, дочек клијената и страних гостију, савремени пословни трендови, сналажење и активности током пословног пута итд.).

Име и презиме наставника и сарадника:*У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Вођење разговора.
2	Вођење разговора о стручним темама.
3	Вођење разговора о стручним темама из одговарајуће области.
4	Вођење разговора о стручним темама уз стално богаћење фонда ријечи.
5	Богаћење фонда ријечи, нарочито стручне терминологије.
6	Вођење разговора о темама из свакодневног живота.
7	Његовање правилног изговора и интонације.
8	*1 парцијални испит*
9	Граматика, коректно писмено изражавање.
10	Писање разгледнице, писама, краћих формулара, анкета, и сл.
11	Grammatik.
12	Der imperativ.
13	Verben.
14	Die negation.
15	Nomen.
16	Komunikation.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:/

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**180 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.2***	*Активна настава: 4 x15=**60 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**8** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **103 сати

Обавезе студента:

Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит

Литература:

1.Udo Tellmann: Wirschaftsdeutsch, Institut fuer internationale Komunikation, Forum Wirschaftsdeutsch fuer den DaF Unterricht, Duesseldorf, 2005.

2.Rudolf i Ursula Hoberg, Mali Duden, Gramatika njemačkog jezika, Utilia, Beograd 1999.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**30**
Колоквијум-и	**40**	Посмени испит	**20**
Семинарски рад		.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	**МЕНАЏМЕНТ МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА**					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	III	8	3	2	

Шифра предмета	10
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Циљ изучавања овог предмета је да омогући студентима да схвате значај и улогу малих и средњих предузећа (МСП) у економском расту и развоју одређене земље; да стекну систематска знања управљања процесима унутар малих и средњих предузећа, као и анализирања утицаја екстерних фактора на њихов раст и развој.

Исход предмета: Савладавањем овог предмета студенти ће стећи основна знања о предузетништву и управљању малим и средњим предузећима. На тај начин биће оспособљени да проналазе оптимална рјешења у управљању МСП примјењујући основна знања из економске теорије и науке о одлучивању; посједоваће основна знања за даље изучавање теорија економије и управљања малим и средњим предузећем. Студенти ће бити у могућности да самостално и у тиму анализирају пословне проблеме и израде бизнис план за сваки подухват у предузећу.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Увод у менаџмент малих и средњих предузећа.
2	Основни појмови малих и средњих предузећа.
3	Пословни амбијент малих и средњих предузећа у земљама у региону.
4	Међународни амбијент у коме послују мала и средња предузећа.
5	Кључне теме у пословању малих и средњих предузећа.
6	Перформансе малих и средњих предузећа.
7	Развој малих и средњих предузећа.
8	*I парцијални испит*
9	Појам малог бизниса.
10	Улога и значај породичних малих и средњих предузећа.
11	Мали породични бизнис у функцији друштвено-економског развоја.
12	Важност перманентног учења у малим и средњим предузећима.
13	Извори финансирања малих и средњих предузећа.
14	Основни појмови мале привреде.
15	Увод у малу привреду.
16	Будућност малог бизниса.
17	*II парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

Недјељно: *Кредитни коефицијент* *к=ЕЦТС/30=**0.27*** ***Недјељно оптерећење:*** *=к x40 сати=**10.67** сати*	***У семестру:*** ***Укупно оптерећење за предмет:*** *ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати*** *Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,* ***Континуална провјера знања: 12 сати*** ***Завршна провјера знања: 5 сати*** ***Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати***

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит.*

Литература:

1.Ђурић, З., Менаџмент малих и средњих предузећа, Београдска академија пословних и уметничких струковних студија, Београд, 2022.

2.Јашко, О., Чуданов, М., Јевтић, М., Кривокапић, Ј., Основи организације и менаџмента, Факултет организационих наука, Београд, 2021.

3.Каличанин, Ђ., Куч, В.,, Менаџмент вредности и перформанси предузећа, Економски факултет, Београд, 2020.

4.Фунда, Д., Менаџмент малог подузећа, Висока школа за пословање и управљање с правом јавности "Балтазар Адам Крчелић", Запрешић, 2011.

5.Ловрета, С., Берман, Б., Петковић, Г., Вељковић, С., Црнковић, Ј., Богетић З., Менаџмент односа са купцима, Економски факултет Београд, 2010.

6.Fink, M., & Kraus, S. (Eds.). (2009). *The management of small and medium enterprises* (Vol. 15). Routledge.

7.Марковић, Н., Менаџмент малих и средњих предузећа, Факултет за менџмент, Нови Сад, 2010.

8.Радић Р., Менаџмент малих и средњих предузећа, Универзитет за пословне студије, Бања Лука, 2007.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Актиности у току предавања	**10**	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	**20**	Писмени испит	
Семинарски рад	**20**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ПРЕДУЗЕТНИШТВО					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	III	8	3	2	
Шифра предмета	11					
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***					

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Циљ предмета је омогућити студентима да схвате значај предузетништва и иновација у свим облицима организације и друштва и да разумију предузетништво као начин понашања и дјеловања. Студенти стичу могућност да науче основне принципе савременог предузетништва у економској теорији и пракси, као и да стекну основне вјештине и компетенције креативног размишљања, проактивности, прихватања ризика, планирања и тражења прилика, тимског рада и претварања прилика и идеја у изводљиве предузетничке подухвате.

Исход предмета: Студент ће бити оспособљен за предузетничко понашање и дјеловање, од индивидуалног нивоа до нивоа сложених организационих система у свим секторима (профитном, непрофитном и владином сектору). Стицањем основних знања о начелима, принципима, стратегијама и концептима креирања пословних подухвата заснованих на иновацијама, чија је реализација повезана са ризицима и неизвјесношћу, студент ће такође бити оспособљен за проналажење иновативних рјешења у савременом пословању, примјењујући кључна знања из предузетничке економије о методама і техникама доношења економских одлука уз употребу савремених информационо-комуникационих технологија у вези са предузетничким подухватима.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Основни појмови предузетничке активности.
2	Предузетничка револуција.
3	Предузетник.
4	Предузетништво.
5	Корпоративно предузетништво.
6	Предузетник и менаџер.
7	Системска иновација.
8	*I парцијални испит*
9	Мала и средња предузећа у савременом привредном развоју.
10	Предузетнички процес.
11	Управљање текућим пословањем.
12	Предузетник и Интернет.
13	Стратегија уласка у нови бизнис.
14	Предузетништво – од бизнис идеје до реализације.
15	Предузетничке финансије.
16	Бизнис план.
17	*II парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента:

Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит

Литература:

1. Клепић, З., Клепић, И., Предузетништво, Свеучилиште у Мостару, 2023.
2. Драган, Ђ., Предузетништво, скрипта, Добој, 2010.
3. Теслић, Љ., Основе малог предузетничког бизниса, Stylos-print, Нови Сад, 2004.
4. Дикинс, Д., Фреел, М., Предузетништво и мале фирме, Сп принт, Нови Сад, 2012.
5. Пауновић, Б., Предузетништво и управљање малим предузећем, Економски факултет, Београд, 2018.
6. Марковић, Н., Предузетништво, Нови Сад, 2007.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**30**
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	**20**
Семинарски рад	**10**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	МИКРОЕКОНОМИЈА					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	III	8	3	3	

Шифра предмета	12
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета:. Циљ овог предмета је да се схвати логика модела доношења одлука о избору између различитих алтернатива и рационалног понашања тржишних актера мотивисаних личним интересима; да се стекну знања о механизмима и факторима детерминисања равнотежних цјена у различитим облицима тржишта и конкуренције.

Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да на бази микроекономских принципа сагледавају економске исходе и доносе ефикасне одлуке у погледу алтернативне употребе ресурса; да сложену економску стварност тржишних субјеката моделују и на основу тога врше економску анализу; да користе основне алате микроекономске анализе; да идентификују детерминирајуће варијабле понуде и тражње; да препознају облике и степене конкуренције у савременим тржишним условима и ефекте које они производе по укупно економско благостање.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Начела и критеријуми микроекономије;
2	Методолошке карактеристике микроекономије;
3	Теорије понашања потрошача и теорије тражње;
4	Теорије корисности, модели понашања потрошача, потрошачев избор и тражња;
5	Теорије понашања фирме и теорије понуде;
6	Понуда фирми, трошкови, приходи, максимизација профита;
7	*1парцијални испит*
8	Тржиште фактора производње (рад, капитал, рента, профит);
9	Позиције микроекономских субјеката на тржишту ограничене конкуренције;
10	Трижишне стратегије монополиста, олигополска тржишта, монополска конкуренција;
11	Савремени микроекономски модели тржишног понашања економских субјеката;
12	Примена теорија игара;
13	Екстерналије теорија равнотеже и благостања;
14	Регулисање тржишта;
15	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента:

Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит

Литература:

1.Varijan, H., Mikroekonomija (prevod). CID Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, 2014.

2.МАНКЈУ, Н. Грегори: Принципи економије, Економски факултет, Београд, 2008.

3.SAMUELSON, A. Paul – NORDHAUS, D. William: Економија, Мате, Загреб, 2000.

4.ШАГИ, А, ШУВАКОВ, Т. Микроекономија, XIII издање, Економски факултет, Суботица, 2011.

5.МИЛЕНОВИЋ, С. др Божидар: Микроекономија, Факултет за трговину и банкарство Универзитета "Браћа Карић", Београд, 2001.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	
Колоквијум-и	**40**	Писмени испит	**50**
Семинарски рад		.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ECTS**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Изборни	III	6	2	2	

Шифра предмета	13а
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Циљ предмета је упознавање студената са савременим теоријским и практичним аспектима пословне информатике. Студенти се упознају са пословном информатиком као теоријском и практичном дисциплином, као и са примјеном информационе технологије у пословању. Посебно се изучава проблематика појединих компонената информационих система, као и глобална рачунарска мрежа интернет и електронско пословање. Циљ изучавања предмета је и да се укаже на ризике које ствара примјена информационе технологије у пословању, те да се нагласи потреба за бригом о безбједности информационих система и заштити од злоупотреба информационе технологије.

Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да користе рачунаре под оперативним системом Windows, укључујући коришћење ресурса података у фајл систему, мрежних ресурса, коришћење удаљеног приступа рачунару, вршење администрације корисничких налога и права приступа ресурсима, као и обезбјеђивање рачунарског система од злонамјерног софтвера; да користе програме за табеларне прорачуне као алат за рјешавање задатака из области економије; да врше основно структуирање података у базе података и црпе жељене информације из базе података; те да користе интернет технологије на безбједан начин.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Увод у информационе технологије.
2	Информатика.
3	Информатика и друштво.
4	Историја рачунара.
5	Архитектура рачунарског система.
6	Типови рачунара.
7	Системски софтвер.
8	*1 парцијални испит*
9	Апликативни софтвер.
10	Услужни програми.
11	Рачунарске мреже.
12	Интернет и интранет.
13	Вируси.
14	Заштита података.
15	Информациони систем.
16	Трендови даљег развоја информационих технологија.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

Недјељно:	***У семестру:***
Кредитни коефицијент	***Укупно оптерећење за предмет:***
*к=ЕЦТС/30=**0.2***	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**180 сати***
Недјељно оптерећење:	*Активна настава: 4 x15=**60 сати** предавања и вјежби,*
*=к x40 сати=**8** сати*	***Континуална провјера знања: 12 сати***
	Завршна провјера знања: 5 сати
	Самосталан рад**: учење, консултације **103 сати

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит*

Литература:

1. Цветковић, Љ., Обровски, Ј., Костић, В., Практикум из информатике, Футура публикације, Нови Сад, 2011.
2. Радивојевић, М., Богдан, В., Пословна информатика, Универзитет за пословне студије, Бања Лука, 2006.
3. Станкић, Р., Зечевић, А., Пословна информатика, Економски факултет, Београд, 2024.
4. James, A., Senn, Information Technology: Principles, Practices and Opportunities, 3rd ed, Prentice Hall, 2003.
5. Марковић, М., ECDL 5.0 Модул, Основе информационих и комуникационих технологија, 2010.
6. Rajaraman, V., Introduction to Information Technology, Second Edition, PHI Learning Private Limited, Delhi, 2013.
7. August E., Grant, Jennifer H., Meadows, Communication Technology Update and Fundamentals, Thirteenth Edition, CRC Press, 2012.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитнн обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	
Колоквијум-и	**40**	Писмени испит	**50**
Семинарски рад		.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	МАРКЕТИНГ					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Изборни	III	6	2	2	
Шифра предмета	13б					
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***					

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Циљ изучавања предмета је да студенти савладају основне принципе маркетинга као научне дисциплине, концепције, системе и функције маркетинга, те да науче технике маркетиншког истраживања и схвате значај наступа предузећа на тржишту. Студенти се упознају и са обиљежјима и специфичностима употребе инструмената маркетиншког микса на тржишту (маркетиншког програма у различитим областима).

Исход предмета: Студент ће бити оспособљен да опише појам маркетинга, направи разлику између маркетиншког концепта, система и функција; да са маркетиншког аспекта опише појмове тржишта и потрошача (купца, тражње); да објасни факторе маркетиншког окружења; наведе и објасни поступке истраживања тржишта; разврста критеријуме и претпоставке за сегментацију тржишта; објасни основне елементе управљања маркетиншким програмом на тржишту; објасни елементе (инструменте) маркетиншког микса и дефинише примјену концепта маркетиншког микса у домену производње и услуга.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Појмновно одређивање маркетинга.
2	Анатомија маркетинга.
3	Научне основе маркетинга.
4	Нивои развијености маркетинга.
5	Основни појмови у пословању и пружању услуга и производњи добара.
6	Развојни нивои примјене маркетинга у услужним дјелатностима.
7	Маркетинг у туризму.
8	*1 парцијални испит*
9	Садржај истраживања маркетиншких услуга.
10	Циљеви истраживања маркетиншких услуга.
11	Методе маркетиншких услуга.
12	Системско планирање маркетинг активности.
13	Тактичко и развојно планирање.
14	Стратегије маркетинг активности.
15	Планирање и маркетинг.
16	Концепције у маркетинг приступу у појединим типовима туристчко услужних дјелатности.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**180 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.2***	*Активна настава: 4 x15=**60 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**8** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **103 сати

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит*

Литература:

1. Филиповић Јелена, Дигитални маркетинг, Економски факултет, Београд, 2021.
2. Костић-Станковић Милица, Филиповић Винка, Штављанин Велимир, Маркетинг, Факултет организационих наука, Београд, 2017.
3. Хусић – Мехмедовић Мелика, Павичић Јурица, Гњидић Владимир, Драшковић Никола, Основе стратешког маркетинга, Економски факултет, Сарајево. 2016.
4. Унковић, С., Бакић, О., Маркетинг у туризму, Економски факултет, Београд, 1991.
5. Сворцан, М., Планирање и(или) маркетинг, ИРП, Београд, 1988.
6. Ван Месдаг, Размишљање маркетиншки, Привредни преглед, Београд, 1991.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	**40**	Писмени испит	
Семинарски рад		.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	IV	8	3	2	

Шифра предмета	14
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Циљ предмета јесте стицање теоријско-аналитичких и примјењених знања из области пословних финансија и овладавање проблематиком везаном за савремени финансијски менаџмент, уз развијање аналитичког и практичног начина размишљања и стицање способности за практичан рад на пословима којима се баве финансијски менаџери и финансијски савјетници, у смислу ефикасног извршавања конкретних задатака у финансијском пословању привредних друштава. Такође, циљ предмета је упознавање студената са основним инструментима (техникама) пословних финансија и прихватање финансијске функције као профитабилне дјелатности привредног субјекта.

Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да разумију временску вриједност новца, да квантификују однос ризика и приноса инвестиција и да разумију однос финансијске и осталих пословних функција у предузећу; добиће основна знања о ефикасности инвестиционих пројеката и основним методама њиховог вредновања и биће у могућности да разумију токове средстава у пословним процесима и међузависност управљања средствима, као и могућим изворима финансирања.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Финансијски извјештаји и базични финансијски показатељи.
2	Увод у финансијско пословање и улога финансијског менаџмента.
3	Пословно, пореско и финансијско окружење предузећа.
4	Временска вриједност новца.
5	Ризик и принос.
6	Одређивање вриједности дугорочних хартија од вриједности.
7	Оруђа финансијске анализе и планирања.
8	*I парцијални испит*
9	Анализа финансијских извјештаја предузећа.
10	Новчани ток предузећа и финансијско планирање.
11	Управљање обртном имовином: готовином, потраживањима и залихама.
12	Инвестиције у капиталну активу - капитално буџетирање.
13	Дугорочно финансирање предузећа.
14	Краткорочно финансирање предузећа.
15	Пословни и финансијски левериџ.
16	Специјалне области финансијског пословања.
17	*II парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента:*Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит*

Литература:

1. Džejms, C. van Horn, J.M.,Vahovic JR., Osnovi finansijskog menadžmenta, Data Status, Beograd, 2007,
2. Вуњак, Н., Пословне финансије, Економски факултет, Суботица, 2008.
3. Красуља, Д., Иванишевић, М., Пословне финансије, Економски факултет, Београд, 2004.
4. Јовановић, Г. П., Међународно пословно финансирање, Економски факултет, Београд, 2004.
5. Милошевић, М., „Финансијско пословање“, Висока школа за услужни бизнис, Источно Сарајево, 2013.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**30**
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	**20**
Семинарски рад	**10**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ОСИГУРАЊЕ					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	IV	8	3	2	

Шифра предмета	15
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Циљ предмета јесте да студенти овладају основним теоријским и практичним знањима из области осигурања. Сврха предмета је сагледавање цјелине и дијелова области, дјелатности и посебности индустрије осигурања са научног, теоријског и практичног становишта, као и са аспекта законске и стручне регулативе. Циљ је упознати студенте са улогом осигурања и омогућити стицање знања о управљању личним финансијама, укључујући осигурање од ризика, осигурање имовине и лица, живота и здравља.

Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да самостално организују, координишу, контролишу и надзиру поједине сегменте осигуравајуће дјелатности, како у привреди, тако и у државним институцијама и регулаторним тијелима; те да примјеном стечених знања и вјештина утичу на ублажавање и неутралисање посљедица штетних догађаја.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Основни појмови теорије осигурања.
2	Негативан избор у осигурању-основни појмови.
3	Мјесто осигуравајућих друштава у финансијском систему.
4	Појам и класификација организовања приватних осигуравајућих друштава.
5	Ризик организовања приватних осигуравајућих друштава.
6	Облици организовања приватних осигуравајућих друштава.
7	Принципи управљања ризиком.
8	*I парцијални испит*
9	Извори права у осигурању.
10	Животно осигурање.
11	Осигурање имовине.
12	Осигурање од одговорности.
13	Пензијско инвалидско осигурање.
14	Систем здравственог осигурања.
15	Осигурање за случај незапослености.
16	Реосигурање.
17	*II парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента:

Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит

Литература:

1.Остојић, С., Осигурање и управљање ризицима, Датастатус, Београд, 2007.
2.George E., Reida, Principles of Risk Management and Insurance, Addison Wesley, 2007.
3.Голубовић, В., Финансирање пензијског и инвалидског осигурања, Будућност, Нови Сад, 2002.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**30**
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	**20**
Семинарски рад	**10**	**.....**	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	РЕВИЗИЈА					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	IV	8	3	3	
Шифра предмета	16					
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***					

Врста и ниво студија, студијски програми:
Академске, 1. циклус, Економија и пословање

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Основни циљ изучавања предмета је оспособљавање студената да ефективно допринесу обављању ревизије засноване на ризицима, у складу са међународним професионалним стандардима. Циљ предмета је развијање дипломаца способних да етички резонују у ревизорској пракси, са посебном пажњом посвећеном анализи реалних проблема у спровођењу ревизије, те развоју критичког начина размишљања и оспособљавању студената за ефективну примјену приступа ревизији базираном на ризику.

Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да: идентификују појам и задатке ревизије, као и да примјене начела и постулате ревизије; разликују и примјене ревизијске стандарде; разликују и примјене врсте и методе ревизије и различите аналитичке поступке; дефинишу и синтетишу систем интерних контрола; поставе у однос интерну контролу и интерну ревизију; процјене вјероватноћу појаве ревизијских ризика; објасне поступак ревизије финансијских извјештаја; анализирају и презентују финансијске извјештаје употребом развијених и савремених ревизијских метода; израде и представе извјештај о новчаном току помоћу директне и индиректне методе.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Увод у контролу и ревизију као основне облике рачуноводственог надзора.
2	Појам независне ревизије у глобализованом свијету.
3	Значај у улога независне ревизије.
4	Општеприхваћени стандарди ревизије.
5	Стандардни извјештај независног ревизора о правилности презентирања финансијских извјештаја.
6	Незаконите радње и грешке.
7	Врсте и узроци незаконитих радњи.
8	*I парцијални испит*
9	Превенције и технике откривања.
10	Елементи процеса ревизије.
11	Ревизорски докази.
12	Основне фазе и кључни концепти процеса ревизије.
13	Систем интерне контроле и процјена обима контролног ризика.
14	Глобални план и програм ревизије и прибављање ревизорских доказа.
15	Комплетирање процеса модификација стандардног извјештаја о ревизији.
16	Перспективе и изазови независне ревизије.
17	*II парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

Недјељно:	***У семестру:***
Кредитни коефицијент	***Укупно оптерећење за предмет:***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*ЕЦТС кредита х 30 сати/кредиту=**240 сати***
Недјељно оптерећење:	*Активна настава:6 х15=**90 сати** предавања и вјежби,*
*=к х40 сати=**10.67** сати*	***Континуална провјера знања: 12 сати***
	Завршна провјера знања: 5 сати
	Самосталан рад**: учење, консултације **133 сати

Обавезе студента:
Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит

Литература:

1.Вукасовић Драган, Мартинов Дарко, Ревизија, Висока школа за услужни бизнис Источно Сарајево -Соколац, 2023.
2.Станишић Милован, Методологија ревизије,Универзитет Сингидунум, Београд,2022.
3.Тодоровић Мирослав, Вучковић Милутиновић Савка, Ревизија, Економски факултет, Београд, 2021.
4.Станишић, М., Ревизија, Сингидунум, Београд, 2009.
5.„Међународни стандарди ревизије“, превод са енглеског језика, Савез РР Србије, Београд 2002.
6.„Саопштења о међународној пракси ревизије“, превод са енглеског језика, Савез РР Србије, Београд 2002.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	
Семинарски рад	**10**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ПРАКСА 2				
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕЦТС	Фонд часова (П+А+Л)	
	Обавезан	IV	2	2	

Шифра предмета	17
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: Завршена Пракса I

Циљеви изучавања предмета: Циљ изучавања предмета *Пракса I* јесте упознати студента са практичним примјенама стечених теоријских знања током студирања, те омогућити да се студенти, уз менторску подршку, упознају са начином пословања са правним и физичким лицима, пословном комуникацијом, дигиталним концептом рада, бизнис моделом, кредитном анализом и слично.

Исход предмета: У оквиру предмета *Пракса II* студенти стичу практична знања из области које се теоријски изучавају на другој години студија, односно, практично су оспособљени да владају основним појмовима и пословима у оквиру: функционисања малих и средњих предузећа, предузетничких активности, формулисања стратегије предузећа и стратегије пословних јединица, маркетинга; осигурања и ревизије.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Функционисање малих и средњих предузећа
2	Предузетници и предузетничке активности
3	Организација предузећа
4	Формулисања стратегије предузећа и стратегије пословних јединица
5	Маркетинг и маркетиншке активности
6	Осигурање
7.	Ревизија

Оптерећење студента по предмету:/

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**60 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.07***	*Активна настава: 2x15=**30 сати** вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 6 сати***
*=к x40 сати=**2,8** сати*	***Завршна провјера знања: 2 сата***
	Самосталан рад**: учење, консултације **22 сата

Обавезе студента:

Редовно похађање вјежби, семионарски и испит

Литература:

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поени	Завршни испит	Поени
Активности у току предавања	**50**	Усмени испит	**25**
Колоквијум-и		Посмени испит	
Семинарски рад	**25**	.....	
СВЕГА	**75**		**25**

Пун назив	ПОСЛОВНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Изборни	IV	4	2	2	

Шифра предмета	18а.
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Циљ овог наставног предмета је савладавање разлика између добрих и изврсних предузећа, односно интегритета културе задовољних и ангажованих запосленика, транспарентности и доброг угледа, као и начина на који се то постиже. Основна сврха предмета је разумијевање зашто, гдје и како примјенити етику и које су користи њене имплементације. Такође, један од циљева предмета је оспособљавање студената за критичко анализирање етичко-моралних дилема са којима се свакодневно суочавају предузећа и њихови менаџери, али и све већи број појединаца; развијање критичког и аргументованог мишљења и заузимање ставова приликом пословног просуђивања, одлучивања и дјеловања.

Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да разумију значај пословне културе у активностима пословних субјеката, да доприносе њеном развоју у својим будућим пословним активностима и да пословне активности и промјене прилагоде пословној култури предузећа; биће у могућности да препознају и разликују етичке од неетичких поступака у пословању, те да разумију, креирају и примјењују етички кодекс у пословању.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Култура-појам.
2	Умјетност-дио духовне културе.
3	Језичка култура.
4	Култура и личност.
5	Комуникације.
6	Комуникације у спорту.
7	Култура понашања-услов добре комуникације.
8	*1 парцијални испит*
9	Кореспонденција-појам.
10	Пословна кореспонденција-пословни стил и пословни језик.
11	Комуникације као једна од тековина савремене цивилизације.
12	Пословне комуникације у хотелијерству.
13	Успјешна комуникација-како до ње доћи.
14	Предуслови успјешног комуницирања-знање о проблему.
15	Култура дијалога.
16	Добронамјерност.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита х 30 сати/кредиту=**180 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.2***	*Активна настава: 4 х15=**60 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к х40 сати=**8** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **103 сати

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит*

Литература:

1. Спасоје Бјелица, Пословне комуникације, Muller doo, Sarajevo, 2010.
2. Спасоје Бјелица, Џеко Шемсудин, Пословне комуникације, Muller doo, Sarajevo, 2008.
3. Спасоје Бјелица, Душко Бјелица, Комуникације у спорту, Филозофски факултет Никшић, Црногорска спортска академија, Подгорица – Никшић, 2006.
4. Соколов, Е., Култура и личност, Просвета, Београд 1989.
5. Илић Милош, Социлогија културе и уметности, Институт друштвених наука, Београд. 1990.
6. Нада Дикић, Пословне комуникације у хотелијерству, Београд, 2003.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	**50**
Семинарски рад	**10**	**.....**	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ЕКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЈА ПРЕДУЗЕЋА					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Изборни	IV	4	2	2	

Шифра предмета	18б
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Циљ предмета је да омогући студентима да схвате значење и значај предузећа као темељне институције тржишне привреде, да науче основне принципе организације и пословања предузећа; да спознају начине постизања оптималне вриједности производње уз коришћење оскудних ресурса; да науче методе максимизирања профита предузећа; да науче алгебарски, графички и табеларно представљати пословне функције у предузећу и да знају анализирати понашање предузећа на тржишту; да науче основне принципе пословања предузећа, а то су продуктивност, економичност и рентабилност и да знају израчунавати цијене коштања производа примјеном различитих метода.

Исход предмета: Савладавањем овог предмета студенти ће стећи основна знања о чињеницама, принципима, процесима и генералним концептима у организацији и економици предузећа. Студент ће бити оспособљен да проналази оптимална рјешења у управљању предузећима примјењујући основна знања из економске теорије и науке о одлучивању; посједоваће основна знања за даље изучавање теорија економије и управљања предузећем.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Примјена основних економских категорија.
2	Оспособљавање за примјену економике у планирању.
3	Проучавање свих аспеката који чине предуслов за оптимално пословање предузећа.
4	Основни појмови организовања преузећа.
5	Алтернативе организовања предузећа.
6	Циљеви организовања предузећа.
7	Анализа фактора који утичу на успјешност радног процеса.
8	*1 парцијални испит*
9	Трошкови пословања.
10	Основни принципи пословања предузећа.
11	Организација предузећа.
12	Структура предузећа.
13	Анализа и рјешавање конкретних питања и проблема.
14	Пословне функције предузећа.
15	Управљачке функције предузећа.
16	Основи организације предузећа.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**180 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.2***	*Активна настава: 4 x15=**60 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**8** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **103 сати

Обавезе студента:

Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит

Литература:

1.Ђурановић Драган, Економика и организација предузећа, скрипта, Соколац, 2010.

2.Ахмедагић Есад, Организација предузећа, Чикош, Суботица, 1996.

3.Костић Живко, Основи организације предузећа, Савремена Администрација, Београд, 1995.

4.Матић Бранко, Економика и организација предузећа, Виша Економска Школа Прота Матеја Ненадовић, Ваљево, 2001.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	10	Усмени испит	**30**
Колоквијум-и	30	Писмени испит	20
Семинарски радови	10	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ИЗРАДА И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА БИЗНИС ПЛАНА					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	V	8	3	3	

Шифра предмета	19
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Циљ предмета је да упозна студенте са основним инструментима савременог пословног планирања и да их оспособи за примјену основних техника израде, ажурирања и имплементације бизнис плана у условима савремене тржишне економије.

Исход предмета: Након успјешно савладаног предмета студенти ће бити оспособљени да: темељно познају процесе пословног планирања и на адекватан начин демонстрирају бизнис план као глобално оруђе савремених тржишно оријентисаних предузећа у условима конкуренције, односно биће оспособљени за самосталну израду и имплементацију бизнис плана

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива:
Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.

Садржај предмета по седмицама:

1	Основне карактеристике предузетништва.
2	Основне карактеристике предузетника.
3	Корелација друштвеног окружења и предузетништва.
4	Пословни амбијент за покретање бизниса.
5	Положај предузетништва у земљама у региону.
6	Улога предузетничког потенцијала.
7	Улога и значај креативности и иновативности у изради бизнис плана.
8	*I парцијални испит*
9	Идеја у бизнис плану.
10	Планирање конципираног бизнис плана.
11	Писање структуре бизнис плана.
12	Елементи бизнис плана.
13	Опис предузећа.
14	Производни или оперативни план, маркетинг план, организациони план.
15	Финансијско извјештавање предузетника и финансијска анализа.
16	Ажурирање и разлози пропасти бизнис плана.
17	*II парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента:
Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит

Литература:

1.Марковић, Н., Симић, Ј., Предузетни менаџмент, Факултет за менаџмент, Нови Сад, 2011.
2.Панић, П., Пројектни и инвестициони менаџмент: пројектовање, инвестициони управљање и оцена инвестиционих пројеката, Комесграфика, Бања Лука, 2006.
3.Панић, П., Радић, Р., Глигић, Ј., Пројектни менаџмент: управљање пројектима и процесима, Цомесграфика, Бања Лука, 2007.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	**10**	Писмени испит	
Семинарски рад	**30**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ПЕРСОНАЛНИ МЕНАЏМЕНТ					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	V	8	3	2	

Шифра предмета	20
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми:*Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Оспособљавање студената да кроз критичко мишљење, самостално просуђивање и разумјевање значаја персоналног менаџмента, схвате његову улогу посебно у планирању, регрутовању, селекцији и развоју кадрова у пословним организацијама.

Исход предмета: Стицање основних знања и претпоставки за даље истраживање и усавршавање у овој области; способност коришћења управљачких метода и техника идентификовања и усмјеравања људских потенцијала према циљевима организације, као и способност дефинисања критеријума избора, вредновања, награђивања и усмјеравања развоја запослених и доношења квалитетних одлука.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Персонални менаџмент – појам, предмет и циљеви, карактеристике, фактори, савремени трендови.
2	Личност - особине и способности као потенцијал људских ресурса.
3	Понашање људи у организацији – лидерство, тимски рад, комуникација.
4	Пројектовање послова и радних задатака.
5	Анализа послова и радних задатака – опште и специфичне методе.
6	Планирање и регрутовање људских ресурса.
7	Селекција и усмјеравање кадрова.
8	***1 парцијални испит***
9	Увођење у посао, обука и тренинг запослених.
10	Развој запослених и планирање каријере.
11	Оцјењивање перформанси запослених.
12	Умијеће менаџера у раду са људима.
13	Зараде и модели награђивања запослених.
14	Безбједност и здравље запослених.
15	Улога менаџера у рјешавању проблема и доношењу одлука.
16	Софтверска (Viena sistem HR) и тест подршка (самооцјена особина ефективног менаџера) у персоналном менаџменту
17	***2 парцијални испит***

Оптерећење студента по предмету:

Недјељно:	***У семестру:***
Кредитни коефицијент	***Укупно оптерећење за предмет:***
к=ЕЦТС/30=0.27	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
Недјељно оптерећење:	*Активна настава: 5 x15=75 сати предавања и вјежби,*
=к x40 сати=10.67 сати	***Континуална провјера знања: 12 сати***
	Завршна провјера знања: 5 сати
	Самосталан рад: учење, консултације 148 сати

Обавезе студента:*Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит*

Литература:

1. Богићевић Миликић, Б., Менаџмент људских ресурса, Економски факултет, Београд, 2020.
2. Бодин, М., Менаџмент људских ресурса, Факултет безбедности, Београд, 2019.
3. Штангл Шушњар, Г., Славић, А., Бербер, Н., Менаџмент људских ресурса, Економски факултет Суботица, 2017.
4. Милошевић, З., Чокорило, Р., Менаџмент људских ресурса (скрипта), Висока школа за услижни бизнис, Соколац, 2013.
5. Дамњановић, П., Суша, Б., Шкунца, Б., Миленовић, С., Ристић, Ж., Менаџмент људских ресурса, Етно Стил д.о.о., Београд, 2012.
6. Gary Dessler, Osnovi menadžmenta ljudskih resursa, Datastatus, Београд, 2007.
7. Stella M. Nkomo, Myron D. Fottler, R. Bruce McAfee, Human Resource Management Applications, Cases, Exercises, Incidents and Skill Builders, 7th Edition, 2010.
8. Torrington, D., Hall, L., Taylor, S., Менаџмент људских ресурса, дата статус, Београд, 2004.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**30**
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	**20**
Семинарски рад	**10**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	УПРАВЉАЊЕ КВАЛИТЕТОМ					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	V	8	3	2	
Шифра предмета	21					
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***					

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Оспособљавање студената за разумијевање система квалитета и стандарда; циљева, организације, имплементације и ефектима система квалитета; за разумијевање и познавање метода које се користе у циљу побољшања примјене квалитета и новина у систему квалитета.

Исход предмета: Савладавањем овог предмета студенти ће бити у могућности да: разумију функционисање система квалитета; развију способност комуницирања са стручњацима из других области; правилно анализирају и тумаче доступне информације; да дају адекватне препоруке и примијене одговарајуће методе ради повећања ефикасности система управљања квалитетом

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Дефинисање квалитетом.
2	Систем управљања квалитетом.
3	Савремене тенденције управљања квалитетом.
4	Управљање квалитетом у систему квалитета.
5	Планирање квалитета.
6	Контрола квалитета.
7	Технике и методе квалитета.
8	*I парцијални испит*
9	Обезбјеђење квалитета.
10	Унапрјеђење квалитета.
11	Стандардизација квалитета.
12	Међународни стандарди.
13	Мјерење квалитета.
14	Информациона подршка раду система квалитета.
15	Квалитет у услугама.
16	Регулатива Европске Уније.
17	*II парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:/

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит.*

Литература:

1.Панић Пајо, Управљање квалитетом, Comesgrafika, Бања Лука, 2010.
2.Поповић, Б., Кларин, М., Пројектовани квалитет производа, Машински факултет у Београду, Београд, 2003.
3.Foster, S.T., Managing Quality, An Integrative Approach, Prentice Hall.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	
Семинарски рад	**10**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	БАНКАРСТВО					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Изборни	V	6	2	2	
Шифра предмета	22а					
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***					

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Упознавање са основним трендовима и организационим структурама у савременом банкарству. Посебан фокус биће на аспекту кредитирања, савременим процедурама и техникама одобравања пословних, потрошачких и хипотекарних кредита, као и управљању лошим зајмовима. Студенти ће се упознати са механизмима функционисања основних инструмената плаћања у унутрашњем и међународном платном промету. Такође, циљ је упознати студенте са начинима управљања банкарским ризицима (посебно кредитним ризиком), као и са основним аспектима банкарства као што су електронско, инвестиционо, међународно и офшор банкарство.

Исход предмета: Студенти ће стећи знања о управљању појединим сегментима банкарског пословања. Биће оспособљени да прате процес кредитирања становништва и компанија; реализацију унутрашњег и међународног платног промета са њиховим основним инструментима; идентификују поједине банкарске ризике; одаберу методе и моделе управљања банкарским ризицима; те воде посебне аспекте банкарског пословања као што су електронско, исламско, инвестиционо, међународно и офшор банкарство.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Генеза и развој науке у банкарству - карактеристике банке као финансијске институције.
2	Монетарни агрегати, банкарске, небанкарске и посредничке финансијске институције.
3	Компаративни преглед банкарских система: САД, Јапан, Европска унија, Њемачка, Швајцарска, Француска, Србија, Хрватска и БиХ.
4	Законска регулатива у банкарству.
5	Модели организовања банке.
6	Концепт стратешког планирања у банци и стратегија управљања портфолиом банке.
7	Основни банкарски ризици.
8	*I парцијални испит*
9	Депозитни и кредитни потенцијал банке.
10	Електронско банкарство и платне картице.
11	Билансне перформансе банке.
12	Цијена кредита и каматни механизам.
13	Управљање ризицима банке.
14	Субсидијарни банкарски послови: факторинг, форфетинг, гаранције, акредитиви, платни промет, лизинг, финансијски деривати, мјенице, чекови, дознаке.
15	Корпоративне перформансе банака на финансијском тржишту.
16	Базелски принципи.
17	*II парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

Недјељно:	***У семестру:***
Кредитни коефицијент	***Укупно оптерећење за предмет:***
*к=ЕЦТС/30=**0.2***	*ЕЦТС кредита х 30 сати/кредиту=**180 сати***
Недјељно оптерећење:	*Активна настава: 4 х15=**60 сати** предавања и вјежби,*
*=к х40 сати=**8** сати*	***Континуална провјера знања: 12 сати***
	Завршна провјера знања: 5 сати
	Самосталан рад**: учење, консултације **103 сати

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит*

Литература:

1.Ђукић, Ђ., Централна банка и финансијски систем, Економски факултет, Београд, 2020.

2.Живковић, А., Станкић, Р., Маринковић, С., Лукић, В., Банкарско пословање и платни промет, Економски факултет, Београд, 2018.

3.Алијагић, М., Банкарство, Економски факултет, Бихаћ, 2002.

4.Вуњак, Н., Ковачевић, Љ., Банкарство-Банкарски менаџмент, Економски факултет, Пролетер, Суботица, 2006.

5.Ђукић, Ђ., Управљање ризицима и капиталом у банкама, Београдска Берза, Београд, 2007,

6.Милошевић, М., „Банкарство“, Висока школа за услужни бизнис, Источно Сарајево, 2013.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активност у току предавања	10	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	30	Писмени испит	
Семинарски	10	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	УПРАВЉАЊЕ И КОНТРОЛА ТРОШКОВА					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Изборни	V	6	2	2	

Шифра предмета	22б
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Након одслушаног и положеног предмета, студенти посједују: **Знања** о обрачуну трошкова; **Способност** примјене ових система у пракси на контроли трошкова предузећа. **Знања** о разумјевању трошкова, прихода и резултата предузећа, способност повезивања знања из различитих области и њихове примјене, способност праћења и примјене нових методологија обрачуна, способност анализе, планирања и контроле резултата. **Практичне вјештине** обрачуна трошкова, контроле прихода и резултата.

Исход предмета: Похађањем наставе из овог предмета студенти ће стећи знања о суштини и значају трошкова, способност обрачуна трошкова уз примјену научних метода и поступака, способност доношења рационалних пословних одлука, способност планирања, праћења, анализе и контроле трошкова, способност примјене традиционалних и савремених управљачких техника. Студенти се оспособљавају да ефикасно управљају трошковима што ће им омогућити будуће успјешно укључивање у пословну праксу.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Стандардни системи обрачуна трошкова.
2	Трошкови предузећа.
3	Контрола трошкова предузећа.
4	Систем обрачуна трошкова по стварним трошковима.
5	Цијена коштања.
6	Калкулације цијене коштања.
7	Недостатци система обрачуна по стварним трошковима.
8	*I парцијални испит*
9	Систем обрачуна по стандардним трошковима.
10	Методологија стандардизовања трошкова.
11	Методологија обухвата трошкова и учинака у систему обрачуна по стандардним трошковима.
12	Обрачун краткорочних резултата.
13	Аналитичке основе планирања.
14	Системи обрачуна трошкова.
15	Контрола прихода.
16	Контрола резултата.
17	*II парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

Недјељно:	***У семестру:***
Кредитни коефицијент	***Укупно оптерећење за предмет:***
*к=ЕЦТС/30=**0.2***	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**180 сати***
Недјељно оптерећење:	*Активна настава: 4 x15=**60 сати** предавања и вјежби,*
*=к x40 сати=**8** сати*	***Континуална провјера знања: 12 сати***
	Завршна провјера знања: 5 сати
	Самосталан рад**: учење, консултације **103 сати

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит*

Литература:

1.Вукасовић, Д., Управљање и контрола трошкова, Висока пословно-техничка школа, Добој, 2012.
2.Стевановић, Н., Системи обрачуна трошкова, Економски факултет, Београд, 2000.
3.Cooper, R., Kaplin, R.S., Design of Cost Management Systems, Prentice Hall.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активнсоти у току предавања	**10**	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	
Семинарски рад	**10**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	**МАКРОЕКОНОМИЈА**					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	VI	8	3	3	

Шифра предмета	23
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Упознавање студената са начином функционисања једне националне економије, инструментима који су на располагању креаторима економске политике за доношење економских одлука, као и ефектима економских односа са остатком свијета.

Исход предмета: Студенти владају основним макроекономским појмовима, разликују детерминанте функционисања националне економије у краткорочном, средњорочном и дугорочном периоду и разумију начела међународног присуства националних економија на свјетској економској сцени.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Природа и методологија економије и природа и преглед макроекономије;
2	Макроекономске школе и правци;
3	Мерење економских активности;
4	Макроекономија кратког рока;
5	Модели агрегатне понуде;
6	Новац и централна банка;
7	*1 парцијални испит*
8	Тржиште добара и Тржиште новца;;
9	Тржиште рада и незапосленост;
10	Фискална политика и монетаризам;
11	Цене и очекивања;
12	Макроекономија отворене привреде;
13	Економски раст;
14	Савремени капитализам, глобализација, транзиција;
15	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

Недјељно: *Кредитни коефицијент* *к=ЕЦТС/30=**0.27*** ***Недјељно оптерећење:*** *=к x40 сати=**10.67** сати*	***У семестру:*** ***Укупно оптерећење за предмет:*** *ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати*** *Активна настава:6 x15=**90 сати** предавања и вјежби,* ***Континуална провјера знања: 12 сати*** ***Завршна провјера знања: 5 сати*** ***Самосталан рад**: учење, консултације **133 сати***

Обавезе студента:

Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит

Литература:

1.Јакшић, М., Фабрис, Н., Фабрис, Н., Прашчевић, А., Основи макроекономије, Економски факултет, Београд, 2021.

2.Blanchard, O., Macroeconomics, седмо издање, Pearson Publishers, 2017. или ранија

3.Mankiw, G., Macroeconomics, девето издање, Worth Publishers, 2016.

4.Ивић, М., Митић, Б., Макроекономија и глобални изазови, Универзитет за пословни инжињеринг и менаџмент, Бања Лука, 2016.

5.Јосифидис, Коста (2010). Макроекономија: принципи, теорије и политике, Футура публикације, Нови Сад.

6.N. Gregory Mankiw, Makroekonomija , Cekom books, Novi Sad, 2002.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	**50**
Семинарски рад	**10**	**.....**	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	МОНЕТАРНЕ И ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	VI	8	3	2	
Шифра предмета	24					
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***					

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Основни циљ предмета је упознавање студената са савременим теоријским и примијењеним аспектима монетарних и јавних финансија како би се оспособили да као дипломирани економисти учествују у анализи и рјешавању практичних проблема из ових области. Циљ предмета је и стицање знања о основним институцијама и инструментима фискалне и монетарне политике, те принципима и начинима функционисања јавног сектора, као и оспособљавање студената да проналазе оптимална рјешења у вођењу монетарне и фискалне политике у земљи, примјеном основних знања из економске теорије и политике.

Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да разумију и да владају појмовима као што су: циљеви, основне институције и инструменти фискалне и монетарне политике, принципи и начини функционисања јавног сектора. Студенти ће бити оспособљени да проналазе рјешења у вођењу монетарне и фискалне политике у земљи примјеном основних знања из економске теорије и политике; да стечена знања искористе у правцу даљег изучавања поменутих области.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива:
Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.

Садржај предмета по седмицама:

1	Основни појмови и дефиниције Монетарних финансије (Основи монетарно-кредитне теорије и политике)
2	Појам, развој и суштина новца, појава новца, порекло и суштина новца, функције новца
3	Монетарни механизам (теоријске основе монетарног система, монетарни аспекти функционисања банкарског система)
4	Емисиона (централна) банка, функционисање банака у компаративним банкарским системима
5	Новчана маса и други монетарни агрегати и трансмисиони механизми монетарне политике
6	Циљеви монетарно-кредитне политике
7	Инструменти монетарно-кредитне политике
8	***1 парцијални испит***
9	Јавне финансије (Појам и садржај јавних финансија; Јавне потребе и јавна добра; Тенденције раста јавних потреба
10	Класификација јавних расхода и јавних прихода
11	Јавни приходи и врсте јавних прихода. Јавни приходи (појам и садржај јавних прихода). Порези. Царине. Таксе. Доприноси. Остали парафискални приходи. Јавни дуг
12	Начела, циљеви и ефекти опорезивања
13	Јавни расходи (појам и садржај јавних расхода); Финансијске теорије јавних расхода, Пораст јавних расхода, Границе раста јавних расхода; Принципи јавних расхода; Врсте јавних расхода, Трансферни јавни расходи, Економски ефекти јавних расхода
14	Инструменти финансирања јавних потреба (буџет, трезор, финансијски план и финансијски програм)
15	Систем финансирања социјалног осигурања
16	Фискална политика и фискална политика ЕУ (појам и садржај фискалне политике, координација монетарне и фискалне политике)
17	***2 парцијални испит***

Оптерећење студента по предмету:

Недјељно:	***У семестру:***
Кредитни коефицијент	***Укупно оптерећење за предмет:***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*ЕЦТС кредита х 30 сати/кредиту=**240 сати***
Недјељно оптерећење:	*Активна настава: 5 х15=**75 сати** предавања и вјежби,*
*=к х40 сати=**10.67** сати*	***Континуална провјера знања: 12 сати***
	Завршна провјера знања: 5 сати
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента:
Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и усмени испит

Литература:

1. Милошевић, М. (2020), Монетарне и јавне финансије (скрипта), Висока школа за услужни бизнис, Соколац.
2. Живковић, А., Кожетинац, Г., Поповић, С., Монетарна економија, Економски факултет, Београд, 2019.

3. Радичић, М., Раичевић, Б., Јавне финансије, Дата статус, Београд, 2011.
4. Mishkin, S. F. (2006), Монетарна економија, банкарство и финансијска тржишта, Дата статус, Београд.
5. Štiglic, J. (2007), Економија јавног сектора, Економски факултет Београд.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	**40**	Писмени испит	
Семинарски рад		.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ВЕБ ДИЗАЈН					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	VI	8	3	2	

Шифра предмета	25
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: *нема*

Циљеви изучавања предмета: Оспособљавање студената за рјешавање проблема из области *web* програмирања, што обухвата познавање *HTTP* протокола, серверску и *JSP* технологију, као и организацију и архитектуру web апликација.

Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени за креирање динамичких web апликација у сервлетској и *JSP* технологији. Такође, студенти ће бити способни да креирају клијентски дио *web* апликације користећи *HTML* и *JavaScript,* као и да подешавају изглед web странице употребом *CSS* технологије. Набројани исходи омогућују студентима да у цјелини реализују *web* сајтове, од клијентског дијела, који се извршава у web навигатору, па до серверског дијела, који реализује пословну логику и комуницира са складиштем података.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Увод у предмет.
2	Разумијевање основног Web концепта.
3	Креирање прве Web стрнице.
4	HTML.
5	Web шаблони.
6	Линкови.
7	Повезивање web страница.
8	*1 парцијални испит*
9	Креирање Web сајта.
10	Повезивање Web страница и креирање Web сајта.
11	CSS.
12	Програмирање.
13	Јава Script.
14	SL сервер база података.
15	Рад са базама података.
16	ASP.NET компоненте.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента:

Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит

Литература:

1. Костић Владимир, Веб дизајн, скрипта, Нови Сад, 2012.
2. L., Thomson, L., Welling, PHP i MySQL: Razvoj aplikacija za Web, Mikro knjiga, 2003.
3. H. E., Williams, D., Lane, Web aplikacije i baze podataka: PHP i MySQL, Mikro knjiga, 2003.
4. Herbert Schildt, Java J2SE 5 Edition, the Complete Reference, Osborne, 2006.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	**40**	Писмени испит	
Семинарски рад		.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ПРАКСА 3				
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕЦТС	Фонд часова (П+А+Л)	
	Обавезан	VI	2	2	

Шифра предмета	26
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: Завршена Пракса II

Циљеви изучавања предмета: Циљ изучавања предмета *Пракса III* јесте упознати студента са практичним примјенама стечених теоријских знања током студирања, те омогућити да се студенти, уз менторску подршку, упознају са начином пословања са правним и физичким лицима, пословном комуникацијом, дигиталним концептом рада, бизнис моделом, кредитном анализом и слично.

Исход предмета: У оквиру предмета *Пракса III* студенти стичу практична знања из области које се теоријски изучавају на трећој години студија, односно, практично су оспособљени да владају основним појмовима и пословима у оквиру: међународне размјене и производње, функционисања предузетника, менаџера и лидера као носиоца управљачког процеса, менаџмента прилагођен културној средини, процес стратешког менаџмента, нивои стратегије, формулисање стратегије технолошког развоја предузећа, дефинисања и циља планирања, утврђивања циљева планирања, дефинисања и садржаја функције организовања, принципа и организације рада, анализе и синтезе послова, улоге људског фактора у организацији, кадровска политике предузећа, комуникације у организацији као елементу функције утицаја, мотивације, понуда, потражња и тржишта производа, облика и врсте пословног комуницирања, пословних преговора и пословних састанака, нових медија и пословне комуникације.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Међународна размјена и производња
2	Предузетници, менаџери и лидери
3	Управљање људским ресурсима и кадровска политика
4	Стртешко планирање и управљање предузећем
5	Пословна комуникација
6	Организација политике предузећа
7	Комуникација са медијима

Оптерећење студента по предмету:/

Недјељно:	***У семестру:***
Кредитни коефицијент	***Укупно оптерећење за предмет:***
*к=ЕЦТС/30=**0.07***	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**60 сати***
Недјељно оптерећење:	*Активна настава: 2x15=**30 сати** вјежби,*
*=к x40 сати=**2,8** сати*	***Континуална провјера знања: 6 сати***
	Завршна провјера знања: 2 сата
	Самосталан рад**: учење, консултације **22 сата

Обавезе студента:
Редовно похађање вјежби, семионарски и испит

Литература:

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поени	Завршни испит	Поени
Активности у току предавања	**50**	Усмени испит	**25**
Колоквијум-и		Посмени испит	
Семинарски рад	**25**	.....	
СВЕГА	**75**		**25**

Пун назив	ТРЖИШНО ПОСЛОВАЊЕ					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Изборни	VI	4	2	2	

Шифра предмета	27а
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми:
Академске, 1. циклус, Економија и пословање

Условљеност другим предметима: ***нема***

Циљеви изучавања предмета: Омогућити студентима разумијевање неопходности постојања савремене тржишне логике пословања у предузећима и утицај исте на битна подручја пословне активности; Студенти стичу теоријска и практична знања из свих сегмената савременог тржишног пословања, како би били у стању да планирају и имплементирају многобројне маркетинг актиивности у предузећу; Оспособљавање студената за самостално и тимско рјешавање тржишних проблема у савременим условима пословања.

Исход предмета: Савладавањем овог предмета студенти ће имати способност темељног познавања и разумијевања тржишне оријентације предузећа; способност рјешавања конкретних тржишних проблема уз употребу савремених маркетинг метода и поступака; способност повезивања и примјену основних знања из области менаџмента, маркетинга; способност праћења и примјене нових тенденција у струци; способност развоја вјештина и спремности у употреби знања у подручју турбулентног савременог тржишног пословања.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Основе маркетинг концепта.
2	Управљање маркетинг информацијама.
3	Мјерење тражње.
4	Снимање маркетинг окружења.
5	Анализа потрошачког тржишта.
6	Анализа пословног тржишта.
7	Анализирање конкуренције.
8	*I парцијални испит*
9	Идентификовање тржишних сегмената и избор циљних сегмената.
10	Производ: концепт, стратегија, тржишна марка.
11	Цијена: детерминанте и стратегија.
12	Маркетинг канали.
13	Стратегија, малопродаја, велепродаја.
14	Тржишно комуницирање-стратегија.
15	Имплементација маркетинга.
16	Маркетинг план.
17	*II парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**180 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.2***	*Активна настава: 4 x15=**60 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**8** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **103 сати

Обавезе студента:
Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит

Литература:
1.Алијагић Мехмед, Тржишно пословање, скрипта, Сарајево, 2008.
2.Пенезић, Р., Ђуричић, У., Маркетинг, Виша пословна школа, Нови Сад, 2003.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	
Семинарски рад	**10**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ФИНАНСИЈСКА ТРЖИШТА И ИНСТИТУЦИЈЕ					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Изборни	VI	4	2	2	

Шифра предмета	27б
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Стицање теоријско-аналитичких и примјењених знања из области финансијских тржишта, као и разумијевање и овладавање проблематиком везаном за савремени менаџмент финансијских институција, са савладавањем аналитичког и практичног начина размишљања и стицања способности за практичан рад на пословима којима се баве менаџери у финансијским институцијама, портфолио менаџери, финасијски савјетници и аначитичари.

Исход предмета: Студенти су оспособљени да разумију кључне појмове глобалних финансијских тржишта; схвате функционисање глобалног финансијског тржишта; користе општа и посебна знања о инструментима, учесницима и сегментима глобалног финансијског тржишта; самостално процјењују могућности улагања на међународна финансијска тржишта и читају извјештаје међународних берзи, анализирају презентоване индикаторе и изведе одговарајуће закључке.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Појам финансијских тржишта.
2	Развој финансијских тржишта.
3	Основне карактеристике финансијских тржишта.
4	Функционисање финансијских тржишта.
5	Појам и ефикасност финансијских тржишта.
6	Тржиште новца и краткорочних ХоВ.
7	Тржиште капитала и дугорочних ХоВ.
8	*I парцијални испит*
9	Глобални токови на финансијским тржиштима.
10	Финансијске институције-учесници на финансијским тржиштима.
11	Берзе.
12	Депозитне финансијске институције.
13	Недепозитне финансијске институције.
14	Финансијски инструменти.
15	Најпознатије свјетске берзе са осврtом на берзе у Србији, Хрватској и БиХ.
16	Регулатива финансијских тржишта.
17	*II парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**180 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.2***	*Активна настава: 4 x15=**60 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**8** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **103 сати

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит*

Литература:

1.Шошкић, Д., Финансијска тржишта и институције, Економски факултет, Београд, 2009.

2.Џелетовић, М., Финансијска тржишта, Београд, 2006.

3.Милошевић, М., Финансијска тржишта и институције, Висока школа за услужни бизнис, Соколац, 2013.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	**40**	Писмени испит	
Семинарски рад		**.....**	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	СТРАТЕГИЈСКИ МЕНАЏМЕНТ					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ЕЦТС**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	VII	8	4	4	

Шифра предмета	28
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Омогућити студентима стицање теоријских и практичних знања о стратешкој анализи, формулисању стратегије, имплементацији стратегије и евалуацији стратегије. Избор стратегије повезан је са факторима интерног и екстерног окружења због чега ће посебна пажња бити усмјерена на упознавање студената са различитим стратешким алатима и концептима, као и стратешким ресурсима који могу бити у функцији стицања одрживе конкурентске предности, као што су знање и људски капитал. Значајан циљ предмета је развој способности код студената да стечена знања примијене кроз праксу у реалним условима пословања.

Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да примјењују анализе интерног и екстерног окружења коришћењем модерних техника, да креирају визије, мисије и циљеве стратегије, стратегијског избора, стратегијског менаџмента људских ресурса, лидерства и контроле.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Основе процеса стратегијског менаџмента.
2	Динамички карактер стратегијског менаџмента.
3	Стратегијско размишљање.
4	Процес стратегијског управљања.
5	Стандардни алати стратегијског менаџмента.
6	СВОТ анализа.
7	Крива искуства, анализа јаза, метод сценарија.
8	*1 парцијални испит*
9	Процес стратегијског планирања.
10	Стратегија предузећа,стратегија пословних јединица.
11	Функционалне стратегије, имплементација и контрола стратегије.
12	Појам,сврха и карактеристике развојне политике, формулисање развојне политике.
13	Стратегија флексибилности.
14	Новији методи и концепти стратегијског менаџмента.
15	Контрола функције стратегијског мемаџмента.
16	Стратегијски менаџмент будућности.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТСкредита х 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава: 5 х15=**75 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к х40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента:

Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит

Литература:

1.Милисављевић Момчило, Стратегијски менаџмент, Економски факултет, Београд, 2012.

2.Драган Н. Ђуричин, Ђорђе М. Каличанин, Драган М. Лончар, Ива Д. Вуксановић Херцег, Менаџмент и стратегија, Економски факултет, Београд, 2021.

3.Драган Ђурановић, Стратегијски менаџмент, Саобраћајно-технички факултет - Добој, Добој, 2007.

4.Јован Тодоровић, Стратегијски и оперативни менаџмент, CONZIT, Београд, 2003.

5.Колтер, М., Стратегијски менаџмент на делу, Дата Статус, Београд, 2010.

6.Феризовић, М., Радић, Р., Стратешки менаџмент: стратегије у предузетничком менаџменту, Графичар, Бихаћ, 2005.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	
Семинарски рад	**10**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	МЕЂУНАРОДНА ЕКОНОМИЈА					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ECTS**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	VII	8	4	4	

Шифра предмета	29
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Пружање аналитичких знања и информација из цјелине проблематике међународне трговине, међународних финансија и међународних интеграција и организација. Циљ је да се студенти оспособљавају да квалификовано третирају и разумију међународне економске односе, како у реалној, тако и у финансијској сфери.

Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени за разумијевање савремене међународне економије у условима глобализацијских трендова; да читају и анализирају извештаје и препоруке појединих међународних економских институција (*World Development Report, IMF Survey, World Trade Report, IMF World Economic Report* и сл) и да креативно развијају сопствене приступе у налажењу могућности за побољшавање нивоа конкурентности домаће привреде у свјетској привреди.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Предмет проучавања међународне економије.
2	Класичне теорије међународне економије(А.Смитх,Д.Рицардо,Ј.С.Милл)
3	Савремене теорије и теорија интраиндустријске размјене.
4	Инструменти спољно-трговинске политике(царине,квоте,субвенције,административни протекционизам).
5	Међународна трговина,компаративне предности.
6	Макроекономија отворених привреда.
7	Либерализација међународне размјене и биланси плаћања.
8	*1 парцијални испит*
9	Управљање међународним инвестицијама и инвестиционе одлуке..
10	Квалитет и трошкови међународних пројеката.
11	Међународна економија тржишта рада.
12	Мање развијене земље,расподјела свјетског дохотка.
13	Институционални оквир међународних економских односа.
14	Међународни монетарни фонд.
15	Европскамонетарна унија,јединствено тржиште.
16	Одрживи развој у савременој економији.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит.*

Литература:

1. Гргуревић, Н., Ивић, М., Лакић, М., Међународна економија, Висока школа за услужни бизнис Источно Сарајево – Соколац, 2025.
2. Радојевић, Т., Међународна економија, Универзитет сингидунум, Београд, 2024.
3. Ковачевић, Р., Међународне финансије, Економски факултет, Београд, 2020.
4. Козомара Ј., Основе међународног пословања, Економски факултет, Београд, 2018.
5. R.Krugman,M.Obstfeld,Medjunarodna ekonomija,Mate,Zagreb 2008.
6. J,Prlic,Z,Maric,Medjunarodna ekonomija,Mostar,2008.
7. Ковачевић, Р., Међународне финансије, Економски факултет, Београд, 2020.
8. D.Salvatore,Medjunarodna ekonomija,Ekof cid,Beograd,2018.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активнсоти у току предавања	**10**	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	**40**	Писмени испит	
Семинарски рад		.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	**УПРАВЉАЊЕ ОБРАЗОВАЊЕМ У ДРУШТВЕНИМ ДЈЕЛАТНОСТИМА**					
Скраћени назив	Статус	Семестар	ECTS	Фонд часова (П+А+Л)		
	Изборни	VII	8	4	4	

Шифра предмета	30а
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Оспособљавање студената за управљање процесом образовања, самообразовањем и обуком у радним организацијама.

Исход предмета: Студенти су оспособљени за управљање процесом образовања, самообразовањем и обуком у радним организацијама.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Увод у менаџмент образовања.
2	Образовање као основни педагошки појам и његове релације са осталим педагошким појмовима.
3	Релација: рад – човјек – образовање.
4	Менаџмент перманентног образовања.
5	Управљање процесом учења.
6	Управљање процесом самообразовања одраслих.
7	Специфичности учења треће животне доби.
8	*1 парцијални испит*
9	Перманентно образовање у савременом друштву.
10	Електронско образовање и учење на даљину.
11	Управљање образовањем у организацији.
12	Евалуација образовања у организацији.
13	Управљање обуком у организацији .
14	Планирање програма, реализације и вриједновања обуке.
15	Хуманизација менаџмента образовања.
16	Креативни менаџмент образовања.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита х 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава: 5 х15=**75 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к х40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента:*Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит.*

Литература:

1.Чокорило, Р., Милошевић, З., (2011), *Менаџмент образовања*, Источно Сарајево – Соколац, Висока школа за услужни бизнис.

2.Милосављевић, Г., (2002), *Пројектовање обуке*, Београд, Факултет организационих наука.

3.Филиповић, Д., (1995), *Развој и образовање*, Београд, Зенит.

4.Ољача, М., (1992), *Самообразовање и саморазвој одраслих,* Нови Сад, Институт за педагогију.

5.Станичић, С., (2006), *Менаџмент у образовању*, Ријека, Властита наклада.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	**50**
Семинарски рад	**10**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	КОРПОРАТИВНО УПРАВЉАЊЕ					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ECTS**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Изборни	VII	8	4	4	

Шифра предмета	30б
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: нема

Циљеви изучавања предмета: Пружање знања са становишта релевантних аспеката корпоративног управљања; приказивање и анализирање концептуалног оквира за разматрање корпоративног управљања; сагледавање основних проблема у научном и стручном приступу корпоративном управљању, као и анализа стања и праксе корпоративног управљања у домаћим предузећима.

Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да разумију и истраже комплексне релација између инвеститора, менаџера и осталих заинтересованих страна; да дефинишу пословну стратегију предузећа засновану на *OECD* принципима корпоративног управљања; да на основу сазнања о правној структури и статусу друштава капитала, разматрају односе управљачких структура корпорација односно односа власника, менаџмента и надзорних одбора чему ће приступити са правног и економског аспекта; да примијене добре праксе корпоративног управљања conditio sine qua non за опстанак и раст корпорација, али и за земље по питању привлачења страних инвестиција.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Правни оквир за пословање предузећа.
2	Регулаторни оквир за пословање предузећа.
3	Значај корпоративног управљања.
4	Облици корпоративног управљања.
5	Улога власника.
6	Дионице.
7	Правичан третман дионичара.
8	*1 парцијални испит*
9	Однос менаџмента и заинтересованих страна.
10	Stakeholder.
11	Креирање вриједности за релевантне stakeholder-е.
12	Транспарентност.
13	Отвореност.
14	Одговорност управних одбора предузећа.
15	Одговорност надзорних одбора предузећа.
16	Поједине форме корпоративног управљања.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента: *Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит.*

Литература:

1.Дарко Типурић, Корпоративно управљање, Синергија, Накладништво д.о.о.Загреб, 2008.
2.Жељко Паниан, Марио Спремић, Корпоративно управљање, Згомбић&Партнери, Загреб, 2007.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	**50**
Колоквијум-и	**30**	Писмени испит	
Семинарски рад	**10**	.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	КВАНТИТАТИВНЕ И КВАЛИТАТИВНЕ МЕТОДЕ АНАЛИЗЕ ПОДАТАКА					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ECTS**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	VIII	8	4	4	

Шифра предмета	31
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: *нема*

Циљеви изучавања предмета:
Специфична **знања** из анализе података. Разликовање квантитативног и квалитативног приступа. **Оспособљавање** за истраживања и закључивања и о категоријалним и о бројним податцима. Оспособљавање за правилно разумијевање и коришћење *статистичког закључивања.* Оспособљавање за правилно формулисање хипотеза и правилан избор статистичког теста.

Исход предмета: Након савладаног градива из овог предмета студенти су оспособљени за проучавања феномена код којих је могуће примијенити различите врсте мјерења као и оних који се могу спознати само посебним квалитативним методама анализе. Такође, студенти су оспособљени за примјену свих савремених поступака обраде података.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Увод и упознавање са предметом.
2	Методе прикупљања података.
3	Методе анализе података.
4	Категоријалне промјењиве.
5	Нумеричке промјењиве.
6	Квантитативни подаци.
7	Квалитативни подаци.
8	*1 парцијални испит*
9	Методе груписања података.
10	Начини представљања података.
11	Појам мјерења.
12	Различите врсте мјерења.
13	Статистичко закључивање.
14	Квалитативне методе анализе.
15	АНОВА тест.
16	Регресиона анализа.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита х 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава: 5 х15=**75 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к х40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента:*Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит.*

Литература:

1.Цветковић, Љ., Квантитативне и квалитативне методе анализе података, Нови Сад, СП принт, 2011.
2.Цветковић, Љ., Пословна статистика, ФУТУРА публикације, Нови Сад, 2006.
3.Michael III Sullivan, „Statistics: Informed Decisions Using Data 2ed“, Prentice Hall, 2007.
4.Alan Agresti, Christine Franklin, „Statistics: The Art and Science of Learning From Data“, Prentice Hall, 2007.
5.John W., Creswell, Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches, 4th Edition, SAGE Publications, 2013.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	
Колквијум-и	**40**	Писмени испит	**50**
Семинарски рад		.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ПОСЛОВНА И ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ECTS**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	VIII	8	4	4	
Шифра предмета	32					
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***					

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: *нема*

Циљеви изучавања предмета: Упознавање студената са комплексности предузећа и системом за анализу цјелокупног пословања који обухвата испитивање и оцјењивање тока пословања, резултата пословања, услова њихових остваривања и посебно неискоришћених потенцијала (унитрашњих могућности и резерви), њихових међузависности и условљености, у сврху спознаје могућности даљег опстанка, раста и развоја предузећа; Савладавање методолошких претпоставки и поступака анализе ради постављања дијагнозе стања пословања предузећа у цјелини или његовим дијеловима, идентификације утицаја диспропорција и њиховог могућег алтернативног рјешења.

Исход предмета: Студенти су оспособљени да дефинишу и именују основне категорије и релације пословне анализе; објасне и опишу основе примијењене анализе ефикасности пословних функција и основних фактора пословања, анализе пословања, анализе стратешког положаја и информисања у предузећу; Прикажу, илиструју и протумаче основне принципе и законитости пословне анализе и направе селекцију информација о неискоришћеним потенцијалима предузећа; Упореде, класификују и повежу механизме пословне анализе за унапређење пословне ситуације и могућности даљег развоја пословања; Предвиде и предложе рјешења проблема из домена пословне анализе.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о одговорним наставницима и сарадницима*

Метод наставе и савладавање градива: *Предавања, вјежбе, колоквијуми, самосталан рад.*

Садржај предмета по седмицама:

1	Предузеће као економски субјект у тржишној привреди.
2	Основне функције и принципи пословања у предузећу.
3	Финансијске политике и правила финансирања.
4	Основни елементи пословне и финансијске анализе.
5	Појам и врсте анализе пословања.
6	Извјештаји о токовима финансијских средстава.
7	Анализа новчаних токова.
8	*1 парцијални испит*
9	Анализа основних средства и обрачун амортизације.
10	Анализа обртних средстава.
11	Статичка и динамична анализа.
12	Анализа рентабилности и преломне тачке.
13	Финансијска анализа и оцјена ефикасности инвестиција.
14	Инвестиционе одлуке у условима ризика.
15	Анализа извора финансирања.
16	Цијена капитала.
17	*2 парцијални испит*

Оптерећење студента по предмету:

	У семестру:
Недјељно:	***Укупно оптерећење за предмет:***
Кредитни коефицијент	*ЕЦТС кредита x 30 сати/кредиту=**240 сати***
*к=ЕЦТС/30=**0.27***	*Активна настава: 5 x15=**75 сати** предавања и вјежби,*
Недјељно оптерећење:	***Континуална провјера знања: 12 сати***
*=к x40 сати=**10.67** сати*	***Завршна провјера знања: 5 сати***
	Самосталан рад**: учење, консултације **148 сати

Обавезе студента:*Редовно похађање наставе, активно учешће на вјежбама, колоквиј и писмени испит.*

Литература:

1.Вукасовић, Д., Војиновић, Ж., Финансијска анализа, Независни универзитет Бања Лука, 2010.
2.Родић, Ј., Теорија и анализа биланса, Економика, Београд, 1990.
3.Малешевић, Ђ., Пословна анализа, Економски факултет, Суботица, 2005.
4.Павловић, В., Анализа пословања, Мегатренд универзитет, Београд, 2007.
5.Тодоровић, М., Пословно и финансијско реструктурирање предузећа, Економски факултет у Београду, 2007.
6.Стојиљковић, М, Крстић, Ј., Финансијска анализа – теоријско-методолошке основе, Економски факултет, Ниш, 2000.
7.Милошевић, М., Пословна и финансијска анализа, Висока школа за услужни бизнис, Источно Сарајево, 2013.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања	**10**	Усмени испит	
Колквијум-и	**40**	Писмени испит	**50**
Семинарски рад		.....	
СВЕГА	**50**		**50**

Пун назив	ЗАВРШНИ РАД И ПРАКСА					
Скраћени назив	**Статус**	**Семестар**	**ECTS**	**Фонд часова (П+А+Л)**		
	Обавезан	VIII	20			

Шифра предмета	33
Школска година од које се програм реализује	***2010/2011***

Врста и ниво студија, студијски програми: *Академске, 1. циклус, Економија и пословање*

Условљеност другим предметима: *положени сви предмети на студијском програму*

Циљеви изучавања предмета: Циљ израде и одбране завршног рада је да студент покаже да посједује задовољавајућу способност примјене теоријских и практичних знања из области економије. Израдом и одбраном завршног рада, студенти који су завршили студије треба да буду способни да рјешавају реалне проблеме из праксе, као и да наставе студије уколико се за то опредијеле

Исход предмета: Студенати ће бити способни да самостално примјењују претходно стечена знања из различитих области које су претходно изучавали, ради сагледавања структуре задатог проблема и његове систематске анализе у циљу извођењу закључака о могућим правцима његовог рјешавања. Кроз самостално коришћење литературе, студенти проширују знања из изабране области и проучавају различите методе и радове који се односе на сличну проблематику. Самостално изучавајући и рјешавајући задатке из области задате теме, студенти стичу знања о комплексности и сложености проблема из области. Израдом дипломског рада студенти стичу одређена искуства која могу примијенити у пракси приликом рјешавања проблема из области њихове струке. Припремом резултата за јавну одбрану, јавном одбраном и одговорима на питања и примједбе комисије студент стиче неопходно искуство о начину на који у пракси треба презентовати резултате самосталног или колективног рада.

Име и презиме наставника и сарадника: *У складу са Одлуком о именовању ментора*

Метод наставе и савладавање градива: Завршни рад представља самосталан рад студента израђен у писаној форми, уз упутства и консултације са ментором. Ментор за израду и одбрану завршног рада формулише тему са задацима за израду завршног рада. Кандидат у консултацијама са ментором и сарадником самостално ради на проблему који му је задат. Након израде рада и сагласности ментора да је успјешно урађен рад, кандидат брани рад пред комисијом, која се састоји од три члана.

Садржај предмета по седмицама:

1	Формира се појединачно у складу са потребама и облашћу која је обухваћена задатом темом завршног рада. Студент у договору са ментором сачињава завршни рад у писменој форми у складу са предвиђеним стандардима Високе школе. Студент припрема и брани писмени завршни рад, јавно у договору са ментором и у складу са предвиђеним стандардима. Студент проучава стручну литературу, стручне и дипломске радове студената који се баве сличном тематиком, врши анализе у циљу изналажења рјешења конкретног задатка који је дефинисан задатком завршног рада.
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	

Оптерећење студента по предмету:

Недјељно:	***У семестру:***

Обавезе студента: Ментор дипломског рада саставља задатак дипломског рада и доставља га студенту. Студент је обавезан да дипломски рад изради у оквиру задате теме која је дефинисана задатком дипломског рада. Током израде дипломског рада, ментор може давати додатна упутства студенту, упућивати на одређену литературу и додатно га усмјеравати у циљу израде квалитетног дипломског рада. У оквиру теоријског дјела дипломског рада студент обавља консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме дипломског рада. У оквиру задате теме, студент по потреби врши и одређена мјерења, испитивања, бројања, анкете и друга истраживања, ако је то предвиђено задатком дипломског рада. Студент сачињава дипломски рад и након добијања сагласности од стране комисије за оцјену и одбрану, укоричене примјерке доставља комисији. Одбрана дипломског рада је јавна, а студент је обавезан да након презентације усмено одговори на постављена питања и примједбе.

Оцјена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**Поени**	**Завршни испит**	**Поени**
Активности у току предавања		Усмени испит	
Колквијум-и		Писмени испит	
Семинарски рад		.....	
СВЕГА			